

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly

Közgazdaságtudományi Egyetem Lapja

ISKOLÁZÁSI SZÁM

*

1970/71-ES TANÉV

*

1970. MÁRCIUS HÓ

Dékáni jogkörrel az elsőévesek élén

Felvételtől a szakosodásig egy összefüggő, zárt ciklus

Egységes kollektívakká kovácsolni a hallgatókat

s megint jönnek, kopogtatnak. Egymás kezébe adják a kilincset. Annyian keresik ügyes-bajos dolgaikkal, problémáikkal dr. Gondí József docent, az elsőévesek új vezetőjét.

Eppen egy „nehéz ügy” van soron. A Somogy megyei Balsa községből való Sarosinszky Mária panaszskodik. Vencsellőn, a középiskolában a legjobb kémikus volt. Szerette is a tantárgyat. Örömmel választotta tehát a múlt tanév elején sikeres felvételi vizsgája után a tanári „C”-szakot. Az első félévét a többi tárgyból sikerrel zárta, a kémia azonban többszöri próbálkozásra is csak nagy keservesen sikerült. A második félév végén pedig sehogy... Az utóvizsgának már neki sem mert menni... Pedig — ahogy mondja — tanulásra fordított idejének 80 százalékában a kémiát tanulja. De — sajnos — ez a szint neki aránytalanul magasabb. Szeretne más szakra átmenni. Ehhez azonban sok különböző vizsgát kellene letennie, a kollégiumban sem lakhat, szülei nem bírák anyagilag a támogatást. Tehát közben dolgoznia is kellene. Akkor viszont hogyan készül fel a különböző vizsgákra? Inkább vállalná, hogy újra kezdhesse az első félévét is. Sikeres vizsgákkal lezárt félévét viszont elvileg nem lehet. Az új dékán nagy gondban van. Szívesen segítene. Látszik, rajta nem múlik. De a szabály... Mégsem utasítja el a két-éveses kislányt. Igéri, a rektor elvtársal megbeszéli, mit lehet tenni...

— Látod, így megy nap mint nap. Örülök, hogy az elsőévesek bátran fordulnak problémáikkal hozzám. Már az indulásnál bebizonyosodik, hogy mennyi gondjaikhoz, problémáik, panaszai orvoslásához szükség volt egy önálló tanítási egység kialakítására kezdő beszélgetésünket dr. Gondí József.

— Eddig hova tartoztak az elsőévesek?

— Amíg szakra kerültek, addig természetesen az illetékes karhoz. Az új tanterv szerint azonban még nem szakosodnak. Az oktatási törvényes, Bedő Gyula társ foglalkozott az elsőévesekkel. A sok, szerteágazó, de mégis összefüggő, ciklust alkotó problémakör — számtalan s elfoglaltsága mellett — egy túlterhelést jelentett számára.

— Új kar, új dékán?

— Kart alakítani csak a rektor tanácsnak van joga. A rektor azonban saját hatáskörében módosíthatja az oktatási szervezeti struktúrát. Tehát egy különleges, a többi karról eltérő, de sok esetben mégis a karhoz ha-

sonló szervezeti egységet hozott létre. Jogilag tehát nem kar, és nem dékán, de ez új egyetemes, s én, mint ennek vezetője, ilyen jogkörrel vagyunk felruházva. Ez a megoldás kísérleti jelleggel bír, van egy olyan elképzelés is, hogy később tanárképző kar megalapítására tegyünk javaslatot, amelyhez az elsőévesek tartoznának.

— Milyen feladatokkal indult az új „kar”?

— Hirtelenjében felsorolni is nehéz. Mindenekelőtt igyekeztünk kimunkálni elméletileg és didaktikailag a középiskolai tanulásról az egyetemi oktatásra való áttérés mozzanatait. Fontos pedagógiai elv: a jó kollektíva nevel. Az elsőéves csoportokat tehát egységes, jó kollektívák akarjuk összekovácsolni. Már az első évben sem szabad lemondani ugyanis a kollektív nevelőerő rendkívül kedvező hatásáról. Segíteni kívánjuk továbbá a hallgatókat a szakosodásban. Ennek érdekében ebben az évben az eddigieknél sokkal színvonalasabb bevezető, alternatív előadások tartására kérjük fel az illetékes szaktanszékeket. Az első évben sok tanszék oktat, a hallgatók mégsem

tartoznak egyetlenegyhez sem. Ezekkel a tanszékekkel tehát a hallgatók tanulmányi munkájának megkönnyítésére szoros kapcsolatot kívánunk kiépíteni.

— Milyen segítséget kapnak az elsőévesek a társadalmi szervezettől?

— Nemcsak az állami vezetés, hanem a pártbizottság és a KISZ-vb is megfelelő apparátust hozott létre. A pártbizottság minden elsőéves csoporthoz egy-egy patronáló tanárt bíz meg, s a 25 tagú patronáló kollektívát egy 3 tagú vezetőség fogja össze, melynek vezetője dr. Bikics Istvánné (matematika tanszék), tagjai: Rádi Péter (filozófia tanszék) és Matheisz Erzsébet (politikai gazdaságtan tanszék). Ez a vezetőség közvetlenül a végrehajtó bizottságnak tartozik beszámolóval kötelezettséggel. A KISZ-vb pedig minden csoporthoz egy-egy felsőbb éves instruktort jelölt ki, kinek munká-

ját egy KISZ-vezetőtestület fogja össze, László Antal irányításával. Az októberi alap szervezi KISZ-választások után természetesen megalakul az elsőéves KISZ-vezetőség is.

— Az új dékán székhelye?

— Még egy-két hónapig a Makarenko utcai kollégium, utána beköltözzük az egyetem épületébe.

— A hallgatókkal való kapcsolat?

— Amint láthatod, máris kialakulóban van. Tanítók is az első éven, így jobban ismerem őket. Működik, hogy problémáikkal előadások, szemináriumok után hozzám fordulhassanak.

— Fogadóórát?

— Makarenko utca 18—22-ben a II. emelet 5—6-os szobában, minden kedden 14-től 16 óráig, és minden pénteken 15-től 17 óráig készséggel állunk az elsőéves hallgatók rendelkezésére.

Új nappali tagozat indul Pécsen

Az új gazdasági mechanizmusban egyre nagyobb szükség van közgazdászokra. Jelenleg kb. 800 fő végez egyetemünk nappali és esti, levelező tagozatán évente; 1980-ban már 1200—1300 okleveles közgazdászt várnak minden évben országwide. Nagy a közgazdászhiány Budapesten is, de vidéken sokkal rosszabb a helyzet. A vállalatok kb. háromszor annyi közgazdászt igényelnek, mint amennyit az egyetem évente kibocsát.

Az MKKE-n csak hatalmas beruházásokkal lehetne növelni a felvett létszámát, mert az előadótermék, szemináriumi termék száma most sem elegendő. Így sokkal célszerűbb az a megoldás — amely a vidéki vállalatok, szövetkezetek közgazdászhiányát is jobban

szolgálja —, hogy egyetemünk vidéken indít új tagozatot, ahol új beruházás nélkül, a tanácsok maximális segítségével újabb otthonra talál a közgazdászok képzése.

A következő tanévben Pécsen, a Pécsi Tudományegyetem épületében megindul az MKKE kihelyezett vidéki nappali tagozata, főképp vállalati munkahelyek számára képeznek. Ennek megfelelően két szak indul:

1. piacszerző (marketing) szak, 2. tervező-elemző szak.

Az első évben — éppúgy, mint az anyaintézetben — általános oktatás folyik. A második évben történik a szakválasztás, a felső évfolyamokon, ahol a hallgatók tudják, látják, melyik szakágban kívánnak elhelyezkedni, abban kapnak ágazati képzést.

Különböző tanulmányi rend és képzés tartalma azonos lesz az anyagegyetemével. Ide értve azt is, hogy a harmadik év után — 6 hetes, a IV. év után 3 hónapos szakmai gyakorlaton vesznek részt a hallgatók.

A tervek szerint a választható nyelvek a következők lesznek: orosz, angol, német. Később esetleg felmerülhet egy dél-szláv (szerb) csoport beindításának igénye is. A hallgatók részére Pécsen megfelelő kollégium biztosított.

Az idei felvételi keret 120 fő. Az egységes előfeltételek érvényesítésére a felvételi Budapestben zajlanak le.

Szeretettel köszöntjük testvérintézményünket — és jövő hallgatóit is.

Felvételi tárgyak

Aki a Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkezik, annak két tárgyból kell felvételi vizsgát tennie.

1. Matematikából
2. Történelemből vagy politikai gazdaságtanból

A felvételi vizsga módszerének tökéletesítése

A jelentkezők többsége igazolommal gondol arra az írásbeli és szóbeli vizsgára, amely lehetővé teszi az egyetemre bekerülését.

Erre a lámpálásra gondolva, amely sokszor gátolta a felvételizők képességének teljes kibontakozását — no és az egyre fokozottabb követelményeknek eleget téve — az egyetem vezetősége további erőfeszítéseket tesz a legigazságosabb kiválasztás érdekében.

Továbbra is két tantárgy anyagából kell számot adnia a jelentkezőnek. A változás a felvételi vizsgák új módszerében van. A közgazdászok képzés színvonalának emelése azt kívánja, hogy már a felvételin is minél jobban kitűnjenek a jelentkező objektív adottságai, szakmai rátermettsége.

Ezt segíti elő a felvételi egyezés, amely kizárólag a közgazdász pályára való képességet vizsgálja.

A felvételinek ez a módszere sem követel többet a tanulótól, de annak tömörebb, differenciáltabb visszaadását igényli. Főleg az összefüggések, közgazdasági vonatkozások felismerésére van szükség. E szerint a középiskolából hozott pontszámok éppúgy érvényesek, mint az elmúlt években.

A múlt évi kísérleti felvételi — amikor e módszert már kipróbálták — tapasztalatai azt mutatták, hogy az e módszerrel felvettek később is jól megállják helyüket az egyetemen.

Az eredmények alapján a Művelődésügyi Minisztérium hozzájárult, hogy kiterjesszék ezt a rendszert a nappali tagozat egészére.

A felvételizők számára sem okozott különösebb erőfeszítést ez a vizsga — és lényegesen barátságosabb, közvetlenebb, izgalommentesebb légkörben zajlott le.

Különkiadás
Középiskolásoknak

Egyetemi életünk új alkotmánya

A már életbelépett Szervezeti és Működési Szabályzatot az egész egyetemi rend új, modernebb megfogalmazása, a hozzá kapcsolódó Tanulmányi és Vizsgaszabályzattal, Fegyelmi Szabályzattal, új ösztöndíjrendelettel, valamint a kollégiumi önkormányzat bevezetésével. A száraznak tűnő megnevezések mögött szűkebb egyetemi életünk alkotmánya rejlik.

A legfontosabb rendelkezések fogalmazódtak újjá, amelyek a hallgatók-oktatók munkáját érintik. Így például változott a vizsgaidőszak, a vizsgák, utóvizsgák rendje, az ösztöndíjak nagysága és odaítélésének módja, a kollégisták döntési jogköre —, hogy csak címszavakat említsünk.

Fontosági sorrend természetesen több is felállítható mi most mégis a KISZ-szervezet megváltozott feladatait, jogkörét emeljük ki — úgy érezzük, helyesen választva.

Változásokra, új lehetőségekre célunk, bár olvasóink közül még sokan KISZ-szervezetünkről a legegyszerűbb ismeretekkel sem rendelkezhetnek. Ezért csak néhány szóban a KISZ jelenlegi szervezeti felépítéséről.

Alapszerveinket általában 2-3 tanulócsoport alkotja. Kivétel az első évfolyam, ahol egy tanulócsoportból szerveződik egy alapszerv. Az alapszerveket nem az évfolyamok, hanem a karok fogják össze. Karonként választott kari vezetőség működik. Az egyetemi KISZ-szervezet leg-

felsőbb fóruma a KISZ végrehajtó bizottság.

Minden egyetemen, így nálunk is függetlenített KISZ-titkár áll a szervezet élén.

Nem véletlenül szöveltünk el-sőként a szervezeti felépítésről, hiszen a mozgalom céljainak ezen kereteken belül kell megvalósulnia, a párbeszédnek itt kell lebonnyolódniuk. Az új Működési Szabályzat számtalan jogkört ad, ugyanakkor több munkát is kíván — nemcsak a vezetők-től, hanem elsősorban az alapszervektől, a tagságtól.

Mibe kerül a tanulás?

A szabályzattal párhuzamosan az új ösztöndíjrendelet megsokszorozza az „egyszerű” KISZ-tagok munkáját, felelősséget is.

5 kategóriában sorolja a hallgatókat, a családban egy főre jutó jövedelem alapján, azonban a csoport javasolhatja egy kategóriával feljebb vagy lejjebb sorolását is. Az ilyen csoportos javaslat tehát érzékenyen érintheti egy-egy hallgató pénztárcáját.

Az említett kategóriák:

I.	— 500 Ft-ig
II.	500—800 Ft-ig
III.	800—1100 Ft-ig
IV.	1100—1500 Ft-ig
V.	1500 felett

A szociális támogatás összege attól függ, ki melyik kategóriába tartozik. Kategóriánként változik a természetbeni juttatásokért (kollégium, ebéd) fizetendő térítések nagysága is.

A hallgatóknak adható természetbeni (ellátás, kollégium) és pénzübeni juttatások:

gunkban és az utánunk jövővekben is.) A III. kategóriába sorolt kollégista hallgató havonta lakásért, ebéd és vacsoraért 250,— Ft-ot fizet, ugyanakkor 200,— Ft szociális támogatást kap. Reggelijén és személyi kiadásain kívül, tehát havi 50,— Ft-ot neki kellene fizetnie, azonban tanulmányi eredményéért ösztöndíjat kap. Ennek összege az előző félév tanulmányi eredményétől függ:

Átlageredmény:	Fizethető összeg forintig
3,51—3,99	100—200,—
4,00—4,50	200—350,—
4,51—5,00	350—500,—

Négyes átlageredményre 200,— Ft-ot kaphat, így tehát 150,— Ft megmarad zsebpénzzel zárhatja a havi elszámolást.

Az előző mondatban azért állt ott a feltételes mód, mert mint a fenti táblázatból is kiténik, nemcsak az átlageredmények, de a forintösszegek is bizonyos határok között mozoghatnak.

A csoportok feladata ezzel tovább szélesült: a megadott határokon belül ök tesznek javaslatot a fizethető összeg nagyságára. A javaslatokról az Ösztöndíj Bizottság dönt, amelynek több mint fele részben választott hallgatók a tagjai.

Szavunkat hallatni

Ha csupán elmondjuk, hogy az új Szabályzat alapján a Kari és Egyetemi Tanács munkájában részt vesznek a hallgatók is — kevéssé értjük meg, mit is jelent az, hogy nálunk már mindez két évvel ezelőtt megvalósult. Üttörő szerepünkkel nem kérkedni kívánunk, csupán megérteni, milyen fontos és hasznos lépésről van szó.

Hallgatóink választott képviselőjük révén beleszólnak például a tanrendek összeállításába — intézhetik saját ügyeiket; tanáraikkal, vezetőkkel egyenrangú félként tárgyalhatnak.

Nemcsak elvi lehetőségről van szó, hiszen KISZ-tagok döntenek a szociális segélyekről, társadalmi ösztöndíjakról, az I. évfolyamosok szakkollégiumi felvételeiről stb.

A „csak tanulni jöttem, a többi nem érdekel” jelszóval érkezők hamarosan meglesznek tapasztalják majd: véleményük nem nyilvánítaniuk — lehetetlen! Nemcsak azért, mert választani, javasolni vagy szavazni mindnyájunknak kell az évek során, hanem azért is, mert nem szólni, amikor szavukat várják, annyi, mint lemondani jogairól, saját érdekeik védelméről.

Egy lehetőség: az újságírás

A III. emelet egyik kis szobájában a déli órákban legnagyobb a forgalom. Lányok és fiúk jönnek, kezük meg a kilincsen és már olvasásuk az ajtó belső oldalára tűzött üzeneteket, felhívásokat. Ez az ajtóújság, a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségének legújabb híreivel. A szobában beszélgetők, vitatkozók. Van, aki kéziratát javítja, újságot olvas vagy éppen tanácstalanul áll egy cikkkel a kezében, és nem tudja, kihez forduljon. A szerkesztőt nehéz felismerni. Nem ül külön szobában, nincs titkárnő az előszobájában és nagybetűs névtábla sem az ajtaján. Az egyetemi lapok szerkesztőségeinek megszokott képe ez.

A munkatársak jórészt hallgatók. Évente változnak az arcok, elsőévesek jönnek és negyedévesek búcsúznak az újságtól. Minden évben elmennek azok, akik már némileg megismerkedtek az újságírás-

sal, és átadják helyüket az első éveseknek. A végzősök közül évente legalább ketten-hárman kerülnek nagy napilaphoz. Csupán látszólag véletlen, hogy a Közgazdaságtudományi Egyetemen ennyien választják szakmájuk mellé vagy helyett az újságírást. Magyarazatot nem a nálunk véletlenül felbukkanó sok újságíró-tehetség, hanem az itt töltött négy év ad. Mindaz, amit az első naptól kezdve tanulunk, szinte egyetlen probléma köré sűrűsödik: társadalmi-gazdasági kérdések miértjeinek megválaszolása. A leglényegesebb meghatározóit tanuljuk meg kibogozni emberek életének. Ez pedig mai újságírásunk iratlan alapszabálya. Avar János kommentárját hallgatva a televízióban, Szecskő Tamást a rádióban, vagy Varga György cikkeit olvasva a Figyelőben találó megállapításainál, velős magyarázatoknál gyakran jegyzi meg büszkén a volt kollégák: „látszik, hogy közgazdászok”. Ők már nagy nevek, „befutottak”, de mellettük az 1—2 éve végzetek ismerős aláírásaival is jelennek meg cikkek a Magyar Nemzetben, Népszavában, Figyelőben. A tavaly végzett Betlen János például a Rádió munkatársa lett. Van, aki a szakmai elméletet használja fel és gazdasági cikkeket ír, van, aki csupán az elsajátított gondolkodásmódot. Mindenképpen érezni irásaikon, hogy tőlünk indultak el. Nem csupán erről az egyetemről, hanem ebből a szerkesztőségből. Néhány éve még ők is fél-szegen léptek be az ajtón, megírták első cikkeiket, vitatkoztak rajta, és átjavították. A lehetőség, hogy írjanak, hogy megjelenhessenek, az egyetemen belül várt rájuk. Ma egy jóval nagyobb szerkesztőségben bontják fel kéthetenként a Közgazdász friss példányát.

A mikor ezekhez az oldalakhoz érkeztek az olvasásban, jó és rossz emlékeitek felélednek. A KISZ-ről lesz szó. Hogy hogyan olvassátok azt hiszem attól függ, mit tartotok középiskolátok szervezeteiről. De ne kezdjék mindjárt itélettel, előbb ismerkedjétek meg egyetemi szervezeteivel!

Nemcsak a címeiben, az itteni írásokban is ritkán fordul elő ez a 4 betű: KISZ. Szó esik természetesen a szervezet felépítéséről, a funkciókról is, de legtöbbször mégis a klubról, lapunkról, az érdekvédelemről, a kollégiumokról fogtok megtudni. Mert mindez idetartozik, sőt az is, amiről helyhiány miatt nem írtunk bővebben: a külügyi csoport, a marxista diákkadémia, a nemzetközi csoport, a politikai körök, az építőtáborok. Nemcsak hogy ide tartoznak, hanem együtt alkotják egyetemünkön a KISZ-szervezetet.

És a KISZ-tagok? Ők azok, akik a középiskoláiban politikai köröket vezetnek, intézik a kollégiumi ügyeket, szervezik kapcsolataikat külföldi egyetemekkel, társadalmi ösztöndíjakról és segélyekről határoznak, segítik külföldi hallgatóikat — de ne is folytassuk tovább. Próbáltuk körbejárni azt a birodalmat, amit egyszerűen KISZ címszó alatt szoktatok dicsérni vagy szidni. Reméljük, elértük azt, ha itéletet fogtok mondani: gondoltok arra, hogy ez a sokféle feladat éppúgy mint — szinte mindannyian —, itéletetek részesei leszünk.

Mi rendezzük!

Felszabadulásunk 25. évfordulója tiszteletére hirdette meg az 1970-ben megrendezésre kerülő IX. Országos Tudományos Diákköri Konferenciát. A TDK-konferencia szociális célú ülésein szinte minden tudományág szerepel. A marxizmus szekciót (filozófia, szociológia, tudományos szociológia) és politikai gazdaságtant (szociológia, valamint a közgazdaságtudományi szekciót egyetemünk rendezi meg.

Az OTDK-n részt vehet mindenki, aki 1969. november 15-ig az illetékes tanszékre beadta a nevezését, a dolgozat címével,

azokkal a pályamunkákkal, melyek eddig országos TDK konferencián még nem vettek részt; továbbá pályázhattak az 1969-ben végzett hallgatók.

A pályázatok beküldési határideje: 1969. december 31-e volt.

A dolgozatokat rövid tartalmi összefoglalóval együtt kellett eljuttatni a tanszékre. Elsősorban olyan témákkal lehet pályázni, amelyek a felszabadulás jelentőségével, az elmúlt negyedszázad politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális, tudományos és ifjúsági mozgalmi fejlődésével, illetve a közgazdasági fejlődésével, és a szocialista gazdaságkialakulás idejének elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkoztak.

A kettős ülésszak egyetemünkön 1970. március 23—24—25-én kerül megrendezésre.

Mivel az országos versenyen a legjobb dolgozatokat publikálják, az illetékes tanszék dönti el, mely dolgozatok jutnak tovább.

A KISZ KB és a Művelődésügyi Minisztérium a legsikerültebb dolgozatokat közösen díjazza.

Ezenkívül a nagyobb vállalatok és intézmények, többek között a Tudományos Akadémia is felajánlott díjakat.

Ahol diákéveink több mint egyharmadát töltjük

Egyetemünk hallgatóinak zömmel két ágyas szobákba közel 50 százaléka vidéki. Az épületben még vietnai fiatalok és a Kandó Kálmán Számokra lakóhelyről, számláról gondoskodni kell. E célt szolgálják a kollégiumok.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem négy kollégiummal rendelkezik jelenleg.

1969. szeptemberében pedig elkészült a 400 férőhelyes, modern, új kollégium a Kinizsi utcában.

(Ezzel egyidejűleg megszűnt az egyetemről legtávolabb eső, s az egyetemi hallgatók elhelyezésére legkevésbé alkalmas, eddig is sok kritikát kiváltó, Róbert Károly körüli kollégium.)

Kinizsi utcai kollégium (IX., Kinizsi u. 2.) A múlt szeptemberében került átad-ra a négyszázszemélyes, új kollégium, ahol a legmodernebb körülmények között, kétágyas szobák fogják a vidéki hallgatókat. Itt mint a többi kollégiumban, igazgató és gondnok mellett hallgatók önkormányzati szerve, a Diák Bizottság tevékenkedik.

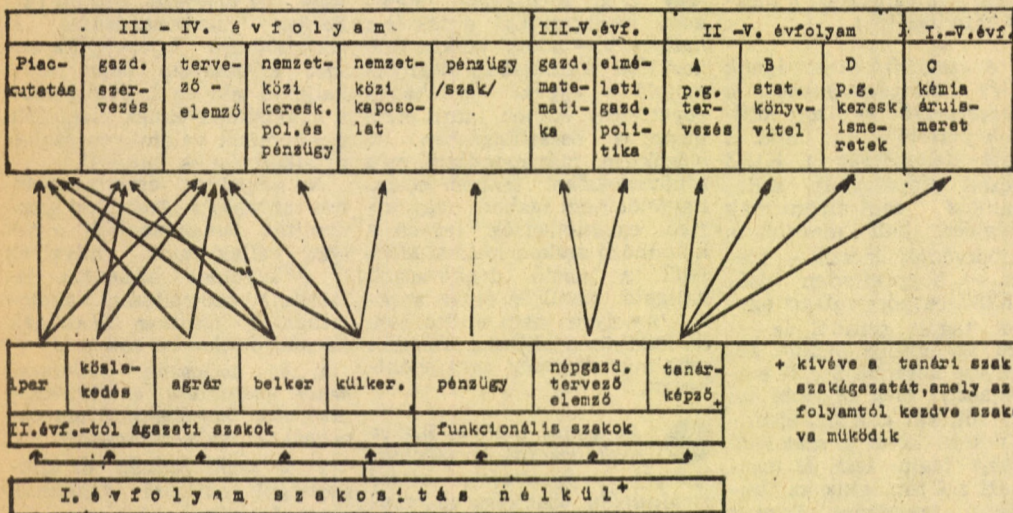
Földes Ferenc kollégium (IX., Ráday u. 43—45.) Az épület egyetemünk ez évben vette át az Eötvös Loránd Tudományegyetemtől. Ez az első évek kollégiuma, mintegy 220 közgazdászhallgató lakik itt, kozáshoz.

A felvételi bizottság előtt nincs ok az ijedtségre

EGYETEMÜNKSZER-

MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Népgazdaság tervező-elemző szak
Tanárképző szak
Pénzügy szak
Munkaügyi csoport

TERMELESI KAR

Ipari szak
Agrár szak
Közlekedési szak

KERESKEDELMELI KAR

Belkereskedelmi szak
Külkereskedelmi szak
Nemzetközi kapcsolatok szak

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szakosítási rendszerében az előző évekhez képest az új tanreform keretében lényeges változások történtek:

- Az ötéves tanulmányi idejű tervmatematika szak és a négyéves népgazdaság tervezése és elméleti szak összevonásra került, s az összevont szak neve: népgazdasági tervező-elemző szak.
- A nemzetközi kapcsolatok szak megszűnik. A III. évtől a külkereskedelmi szak keretei között új szakágazatként indul a külkereskedelmi és nemzetközi kapcsolatok szakágazata.
- Az esti és levelező tagozatokon a fentiekben említett népgazdasági tervező-elemző szak nem indul.
- Az összevonások után a nappali tagozaton a népgazdaság tervező-elemző szak és a tanárképző szak 5 éves tanulmányi idejű (ezen két szak az esti tagozaton nem szerepel), a többi szak a nappali tagozaton négy, az esti és levelező tagozaton pedig ötéves tanulmányi idővel jár.
- A szakosítás a nappali tagozaton csak az I. év után, az esti és levelező tagozaton a felvételi vizsga során történik.
- Az általános karhoz tartozik a munkaügyi kutatócsoport, melyet a későbbiek folyamán munkatudományi tanszékké fejlesztenek.

A pénzügyi közgazdászok képzés célja

A pénzügyi közgazdászok képzés célja az, hogy közgazdasági és pénzügyi elmélettel megalkalmazható, széles intellektuális látókört biztosítson és a hallgatókat arra képezze ki, hogy

az irányítás, szabályozás, befolyásolás, ellenőrzés pénzügyi eszközeit egyedileg és összetetten alkalmazni, hatásukat felmérni tudják, mind a vállalatok, mind a népgazdaság egésze tekintetében.

Az oktatás során a hallgatóktól olyan pénzügyi közgazdaság-gondolkodásról elvárják az elsajátítást követeljük meg, amelynek alapján az egyetem elvégzése után az új tudományos ismereteket azonnal be tudja fogadni, és képes azok alkalmazását kezdeményezni. Végül megkívánjuk, hogy jól ismerje és alkalmazni tudja szakterületén azokat a korszerű eszközöket (matematika, statisztika stb.), amelyek a modern közgazdasági tevékenység számára elengedhetetlenek.

A központi irányított piacra épülő gazdaságban

a pénzügyek funkciója a gazdasági élet meghatározott céloknak megfelelő szabályozása; a gazdasági folyamatoknak pénzügyi hatásokkal történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzés alapján újabb és újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei, pénzügyi eszközök, ugyanakkor a mikroökonómia szintjén hozott minden döntés valamely fázisában pénzügyi döntés és pénzügyi konzekvenciákkal jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden területén fellelhető, és a terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makro-, vagy mikroökonómiai tevékenység.

Igy tehát a kialakult munkamegosztás és a piac igénye szerint a pénzügyi szaknak makro- és mikroökonómia szintjén gondolkodó pénzügyi közgazdászok képzését kell biztosítania.

Ez a kettősség, valamint az eddig végzett hallgatók elhelyezkedésénél szerzett tapasztalatok, továbbá a népgazdaság jövőben feltételezhető igényei vezettek el ahhoz a gondolathoz, hogy az egyetemi képzés is igazodjon a gazdasági élet szakemberszükségletének igényeihez, és a hallgatók számára is tegye lehetővé érdeklődési körüknek megfelelő specializálódását.

A pénzügyek összetett jellegénél fogva az általunk kibocsátott szakembernek, a pénzügyek minden ágával tisztában kell lennie, ez viszont feltételezi az áru- és pénzügyi rendszerek egész rendszerének ismeretét. A közvetett pénzügyi szabályozók mind felsőbb, mind alsóbb szinten az áttekinthetőség fokozását, a közgazdasági, tudományos elemző módszerek alkalmazását követelik meg. A pénzügyi szakemberek képzésében tehát arra törekszünk, hogy azok konkrét tevékenységüket az összefüggések ismeretében végzik, lássák a döntések összes pénzügyi kihatásait. Mindez azt az igényt támasztja az oktatással szemben, hogy megismerjék a hallgatóinkkal a pénzügyek egész rendszerét. Ez tehát a sokoldalú képzés igényét jelenti.

Ennek megfelelően az alapozó és kiegészítő tárgyakon kívül a pénzügyi szakoktatás keretében minden pénzügyi szakos hallgató számára oktatjuk a következő ismereteket: a pénzügyi elmélet általános kérdéseit és a pénzügyi kategóriák történelmi fejlődését; a hitel, pénzforgalom és bankügyi elméleti, instrumentális és

monetáris politikai kérdéseit; a vállalati pénzügyek mikro- és makro- és mikroökonómia szintjén szemléletben, hogy

a hallgató képes legyen, a makro- (népgazdasági) döntések mikro-vevőit érintékélni és olyan döntéseket hozni, illetve előkészíteni vállalati szinten,

amelyek a népgazdasági pénzügyi szabályozók érvényesülése mellett a vállalatok pillanatnyi és perspektívus céljainak legjobban megfeleljenek. Az állami pénzügyek, illetve közpénzügyek makro és mikro vonatkozásait olyan módon oktatjuk, hogy a hallgató megismerkedjen a költségvetési eszközök kombinált alkalmazásának változataival, ezek népgazdasági céljával, a komplex, területi pénzügyi gondolkodással és a nagyvolumenű közgazdasági szervezetek (kórházak, kulturális intézmények stb.) sajátos, mikro-pénzügyi vonatkozásaival. Megismertjük hallgatóinkkal továbbá a beruházások népgazdasági és vállalati vonatkozásait és a beruházási tevékenység pénzügyi eszközeit; végül a pénzügyi eszközök makro-szemléletű, komplex alkalmazását, és annak hatását.

Ezenkívül minden hallgatónk köteles egy-egy meghatározott szakzeminárium témát önállóan írásban feldolgozni részben a szakirodalom, részben a hatetes üzemi gyakorlatok alapján. Az üzemi gyakorlatot hallgatóink — a témától függően — pénzügyi, költségvetési és bankszerveknél, vállalatoknál végzik. Ennek megfelelően a pénzügyi szakon végzett közgazdászok elméleti képzettséget és gyakorlati készséget kapnak mindenféle pénzügyi munkakör betöltéséhez. Egyszerű munkakörökben a hallgatóink a pénzügyi elmélet alkalmazásával, a tanácsadó pénzügyi osztályokon, valamint vállalati pénzügyi munkakörökben is.

Népgazdasági tervező-elemző szak

Ez a — csak nappali tagozott hallgatók számára induló — új szak az elméleti közgazdasági és tervezési, valamint a terv-matematikai szak összevonásából jött létre. Igazolja az összevonást az a tény, hogy az elméleti és gyakorlati tervező-elemző munka ma már elképzelhetetlen a matematikai modellek, a modern számítástechnikai megoldások széles körű ismerete nélkül.

Az új szak a közgazdasági kutatóintézetek és tanszékek számára elméleti, irányító szervek, bankok, nagyvállalatok számára gyakorlati szakembereket képez.

Ugyanakkor a szakon nyújtott képzés kiváló alapot nyújt arra, hogy végzés után a marxista társadalomtudomány más területén dolgozzon az érdeklődő fiatal. Több olyan tudományágra, amelyre hazánkban még nem folyik egyetemi képzés, ezen a szakon lehet talán a legjobban felkészülni (pl. szociológia), s igen jó alapokat biztosít színvonalas társadalmi, politikai újságíráshoz is.

Természetesen a szak alapvető profilja magas szintű irányításra, elemzésre képes közgazdászok képzése. Az új gazdasági mechanizmusban mind a központi szervekhez — például az új szerephez jutó bankszervezetben —, mind pedig a vállalatoknál — valóban intellektuális munka járul a közgazdászokhoz. A vállalatok átszervezése során egyre szárazabbra alakulnak az önálló közgazdasági, fejlesztési osztályok

stb., s számítanak az ágazati szakképzettségű közgazdászok mellett azokra is, akik átfogóbb tudással népgazdasági áttekintéssel rendelkeznek. Emellett a szak végzős hallgatóira azok a szervek is várnak, amelyeknek a gazdasági helyzet, gazdasági fejlődés vizsgálata, elemzése a feladatuk (Központi Statisztikai Hivatal és Gazdaságkutató Intézet).

Az általános közgazdasági szak feladata a területi specializáción a mélyebb gazdaságföldrajzi ismeretekkel ren-

delkező, a területi munkamegosztás elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozó közgazdászok képzése.

Ezen a szakon fokozottan szükség van az általános „közgazdaszerényekre”: a társadalomtudományi érdeklődésre, logikus gondolkodásra, széles áttekintőkészségre. Emellett speciálisan szükséges van az elméleti elmélyülés készségéről és bátor politikai kiállásról E követelmények sorában pedig a gondolkodásbeli önállóság talán a legfontosabb.

Tanári szak

Aki még nem hallott róla, talán meglepetéssel fogadja, hogy a közgazdaságtudományi egyetemen tanárokat is képeznek. Mégpedig olyan tanárokat, akik közgazdasági szaktárgyakat tanítanak a közgazdasági technikumban.

Ellentétben a közgazdász-pályával, a tanári hivatást nem szükséges részletesen magyarázni a pályaválasztás előtt álló fiataloknak, hiszen eddigi diákeveik alatt léptenyomon alkalmuk volt látni, mit jelent a tanári munka, vagy annak legalábbis az a része, ami az osztályteremben valósul meg.

A tanárképzés tulajdonképpen kettős feladatot old meg egyetemünkön. A hallgatóknak meg kell tanulni egyrészt a szaktárgyakat és a közgaz-

dász műveltséghez tartozó társadalomtudományi ismereteket, másrészt pedig el kell sajátítani azt a készséget, hogy tudásukat képesek legyenek átadni leendő tanítványaiknak. A szakmai érdeklődésen túl ezért elengedhetetlen a tanári hivatásra készülőeknek a pedagógiai érzék mások nevelésének igénye.

Ezek után ismertetjük, hogy a különböző tanári szakok hallgatói végzés után milyen tárgyakat oktathatnak a közgazdasági technikumban:

Tanári „A” szakosok politikai gazdaságtant és tervezést tanári „B” szakosok számvitelt és statisztikát; tanári „C” szakosok kémia- és áruismeretet; tanári „D” szakosok politikai gazdaságtant és kereskedelmi ismereteket.

A közgazdászok szerepe az iparvállalatoknál

Egyetemünk iparszakán — az oktatás szakosításának tovább lépcsőjében — a III. évfolyamtól kezdve az iparvállalati gyakorlat igényeinek megfelelően a hallgatók 3 szakágazatban: a tervező-elemző, gazdasági szervező, piackutató szakágazatban készülnek fel jövőendő vállalati munkájukra. A vállalati közgazdasági munkában ez a szakosodás nem jelent azonban merev elhatárolást, mivel a vállalati közgazdásznak, ha bármely specializált szakterületen eredményesen akar dolgozni, a vállalat működésének egészéről gazdasági áttekintéssel kell rendelkeznie.

Ezzel a szakágazati oktatás is számot vet az intenzív szakágazati képzés mellett a hallgatóknak más szakterületek gazdasági kérdéseivel is meg kell ismerkedniük.

Nézzük meg közelebbről, hogy e három szakterületen mik a vállalatok igényei, követelményei a közgazdászokkal szemben.

A tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeiket és egyéb tényezőket elemezve meg kell állapítani, hogy miből mennyit, milyen áron, milyen időszakokra stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat minél nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen intézkedésekkel kell növelni a munka termelékenységét, csökkenteni az önköltséget, milyen munkakörre lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A tervezés központja a vállalatoknál a terv- és üzemi-gazdasági osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja —, a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggyártók, munkaügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikusan műszaki osztályokon, mint a műszaki fejlesztés, beruházás is, szükség van a tervező közgazdászra, akinek a feladata az

új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervszámítások, elemzések elkészítése, a műszaki elkészítések gazdasági ellenőrzése.

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezeti bonyolultsága, egyre nagyobb technikai felszereltségük egyre nagyobb fokú szervezethez vezet.

A szervező munka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik: a munkaadóktól a vezérigazgató íróasztaláig. Központja az üzemszervezési osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bíz meg szervezési feladatokat megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részleg irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így pl. a termelésirányítási, program-osztályokon, ahol a fő probléma a gyártás tervszerű irányítását biztosító, gazdaságos programok tervezése, betartásuk szervezése, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás ésszerű megszervezése, valamint a vállalat jövődelmezőségét és a dolgozók érdekeit optimalisan szolgáló anyagi érdekeltég (bérezési részesedési) rendszer érvényesítése. Ugyancsak gazdasági szervezői képesség szükséges az anyaggyártók, értékesítési, számviteli stb. osztályokon, ill. egyes részlegeiben, azok irányításában, munkájuk belső megszervezésében, az érdemi munkakörök egy részének ellátásában.

A reform kapcsán az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősége megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatnia, a bevételt megkeresnie, a vevők megszervezése és megtartása érdekében korszerű propaganda, tanácsadó, szerviz stb.

funkciókat megszervezni és fenntartani.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat illetően igen nagy. A iparszakban a képzés célja tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azokról a gyakorlati felhasználására való felkészítésre. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó idő szakában a gyakorlati jellegű foglalkozások.

Figyelemmel kell lenni arra, hogy

az egyetemi képzés ilyen módszere mellett az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogyan a végzős mérnök-hallgató vagy bármely más diplomás sem az.

Az iparvállalatok között igen jelentős különbségek vannak, nincs két egyforma vállalat.

Nyilvánvaló, hogy mindezen esetekben másfajta tervezési szervezési, piackutatósi módszereket, megoldásokat kell alkalmazni, illetve ugyanazokat a módszereket eltérően kell felhasználni. Semmilyen oktatási intézmény nem válhatok hat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat stb. képezzen ki, akik a vállalatok adottságok elszerteágzó skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak kielégülten, további tanulás nélkül meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja az, hogy olyan közgazdászokat képezzen ki, akik tudományos és gyakorlati ismereteiket képesek bármely iparvállalatnál az iparvállalat adottságát felismerve, alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani. Alkotókészség, önálló közgazdaság-gondolkodás, az iparvállalatok gyakorlatban adódó gazdasági felismerésének készsége olyan követelmények, amelyeket nemcsak az egyetem, de az iparvállalat is jógal támaszt a fiatal közgazdász szemben.

VEZETI FELÉPÍTÉSE

Agrárközgazdászok képzése

Az agrárközgazdászok képzésének tervei szerint — eltérően a többi ágazati szaktól — nem három, hanem csak két szakágazat van: a piaci (marketing) és a tervező-elemző. Ezt az eltérést mindenekelőtt az indokolja, hogy a Gödöllői Agrártudományi Egyetem általános mezőgazdasági mérnöki karán az 1969/1970. tanévben külön szakon üzemszervező mérnökök kiképzése kezdődött meg. Ha tehát az agrárközgazdászok is elindítanánk a szervezői szakágazatot, akkor a két egyetem képzési rendszerében óhatatlanul átfedés alakulna ki, amire nincs szükség.

A bevezetőben említett két szakágazat tanterve tulajdonképpen két dologban különbözik egymástól; egyrészt a közgazdasági, szakágazati tantárgyak arányában, másrészt a képzési irányoknak megfelelően mások a szakágazati, módszertani tantárgyak. Ezentúl a piaci szakágazat nagyobb szerepe a külföldi nyelveknek. Örülünk azonban, ha a fakultatív lehetőségeket kihasználva, a tervező-elemző szakon is minél többen tanulmányoznak a szakágazati, módszertani tantárgyakat. Ez a gazdasági kapcsolatoknak azon egymást követő sorozatát, amely a mezőgazdasági termelők közötti ipari előállításával kezdődik meg, s az élelmiszerek fogyasztóhoz való eljutásával zárul le.

A szakágazati oktatás iránya szerint a hallgatók egy része a beszerzés és értékesítés, a másik része pedig a termelés tervezésének és elemzésének kérdéseiben lesz inkább járatos. Valamennyi hallgatóknak erősebb képzést kap a mezőgazdaságra, mint a vele kapcsolatban álló ipari és kereskedelmi ágazatokra vonatkozó közgazdasági kérdésekből. Agrárközgazdász hallgatóink rántnak rájuk, hogy a teremtésben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakori, hogy a szakértelmekről komoly gyakorlati tapasztalatú közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba. Az agrárközgazdászok hiánya élesebben mutatkozik az új gazdasági rendszer bevezetése óta, ugyanis az új mechanizmus sok mezőgazdasági vállalatnál és államgazdasági intézményben is arra a felismerésre vezetett, hogy a mezőgazdaság irányítását agrárközgazdászok nélkül megvalósítani nem lehet.

Az agrárközgazdászok hiányának több oka van. Hazánkban 1956 után közel egy évtizedig agrárközgazdász-képzés egyáltalán nem volt a mezőgazdasági tömeges szövetkezési idején, s azt követően is az üzemi és népgazdasági irányításban a mezőgazdasági mérnökök munkája állítására gondoltak előszörban, jobb esetben a közgazdasági feladatok ellátását s rájuk bízta, vagy alacsonyabb képzettségűekkel végeztették el. A termelés technológiai oldalával szemben annak gazdasági vonatkozásai láttérbe szorultak, s ez a költség- és jövedelemalakulásban, s végső soron a gazdaságosságban is negatív következményekkel járt.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének döntő te-

re az agrárkomplexum termelési és forgalmi szférájában jelölhető meg. Ebben az összefüggésben rendszerint a mezőgazdasági termelő vállalatokat, s kisebb mértékben még a mezőgazdasági termelési eszközök és termékek forgalmazó vállalatokat veszik tekintetbe.

Ma már azonban nálunk is utat tör az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelési eszközök előállító és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat. Az agrárkomplexumban ez idő szerint még nagyon kevés az agrárközgazdász, míg az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben is épp csak, hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult ez a folyamat, és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy utóképes üzemszervezői csoportokat hozzanak létre.

Ez ideig hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Még kevésbé a járási, a vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárközgazdászok alkalmazásának területe tovább bővült. Elsősorban itt is a mezőgazdaság és a termelési eszközök gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, s egészen új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának a termelőszövetkezetek szövetségei.

Öszintén kell szólni arról is, hogy az alkalmazási területek széles köre elnére szakunk iránt a továbbtanulásban nincs kellő érdeklődés.

Ez is közrejátszott abban, hogy az 1963–64-es tanév után csökkentették a szakra felvett hallgatók létszámát, nem akarván a szakot olyanokkal felduzzasztani, akik oda nem jelentkeztek. Nyilván itt is több ok forog fenn, amelyek elemzésére most nem térhetek ki. Nem hallgathatók azonban arról, hogy

ellentétben a szak iránti érdeklődéssel, nálunk ma a közgazdászok körében az agrárközgazdászok keresnek legjobban.

A vidéki munkahelyek, elsősorban a mezőgazdasági vállalatok igekeznek megfelelően felkészülni hallgatóink fogadására, munkába állításukkal egyidejűleg rendszerint a lakásprobléma megoldásáról is gondoskodnak. Ismeretelm szerint vidékre került hallgatóink előbb jutottak lakáshoz, mint azok, akik Budapesten maradtak.

Végzett hallgatóink java része 2–3 év múltán valóban eléri az egyetemi képesítést igénylő, vidéki viszonylatban pedig gyakorta a vezető beosztást is. Keresetük is eszerint alakul. Már a második évben általában meghaladja a 2000 Ft-ot, 3–4 év után eléri a 3000–4000 Ft-ot. Ennek ellenében természetesen szakmailag megalapozott, kezdeményező munkát várnak tőlük. Ha ebben jól helytállnak — ahogy ez többségük esetében történt — egyetemünk nevének szereznek elismerést, ha belebuknak, a hitelét rontják. Ez a tanárainkat s diákjainkat egyaránt arra kell, hogy készítse; minél jobb eredménnyel oldjuk meg oktatási rendszerünk napirenden levő korszerűsítésének ügyét. Nem utolsósorban azért, mert végzős hallgatóinkat, mint az új irányítási rendszer letétmennyeseit várják a gyakorlatban!

Közlekedési szak

E szak a közlekedési vállalatok és közlekedési irányító szervei részére képez közgazdászokat.

A fuvarozás, anyag- és személyszállítás növekedése, a fokozottabban gazdaságosságra, takarékosra való törekvés a közlekedési vállalatokat is arra ösztönzi, hogy minél több szakágazat specialistaiknak megfelelő képzettségű közgazdászt vonjanak be a tervező és irányító munkába. Ezzel is biztosítva, hogy az új mechanizmus szellemének megfelelően minél gazdaságosabban, nagyobb nyereségtömeg elérésével végezhesék termelési tevékenységüket.

Néhány kérdésünkre **Bajusz Dezsi**, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium közlekedéspolitikai főosztályának vezetője adta meg a válaszokat.

— Milyen típusú közgazdászokra van szükségük?

— Főbb célkitűzéseiben vázoló a parlament által elfogadott közlekedéspolitikai koncepciót, amely részben a választ is tartalmazza. A közlekedéspolitikai koncepció célja a népgazdaság szállítási szükségletét kielégítő, korszerű közlekedési rendszer kialakítása, amely tervszerű együttműködésben kapcsolja össze a közlekedés valamennyi ágát, elősegíti közöttük a hatékony forgalommegosztást. A koncepció fő célkitűzései a személy- és áruszállítási igények gazdaságos kielégítése, a szolgáltatások minőségi színvonalának emelése, figyelembe véve a honvédelem követelményeit. Ezenkívül fontos feladatot a közlekedési ágak közötti munkamegosztás népgazdasági szempontból hatékony javítása, a gazdaságosság növelése, a közlekedés részvételének fokozása az ország fizetési mérlegének javításában, a devizaszerző és devizakímélő tevékenység elősegítésével, valamint a munkaerő-gazdálkodás kérdéseinek megoldása.

— Nagy szükségünk van a marketing, tervező-elemző szakemberek munkájára az árpolitika helyes kialakításá-

ban, beruházási politika, vagyis az állóeszköz-gazdálkodás fejlesztésében, a mechanikus szabályozók módosításában, az egyes közlekedési vállalatoknál a gyenge forgalmú állomások megszüntetésében, a forgalom közbiztonság terelése érdekében. Ezeket a feladatokat a marketing és a tervező-elemző szakágazatokban egyaránt képzett közgazdászok tudják a legjobban megoldani. Komoly problémát okoz, hogy nincs olyan bázisunk, ahonnan a közlekedési üzemszervező szakember-igényünket ki tudnánk elégíteni. Jó lenne, ha a jövőben megindulna az egyetemen az ilyen típusú közgazdászok képzése. Ipari, kiszolgáló, devizaszerző tevékenységeink miatt szükségünk van ipari, belker., külker. szakon végzett közgazdászokra is. Azt lehet mondani, hogy az agrár és tanári szakon végzettekkel kívül az összes szaktól fel tudunk venni fiatal diplomásokat. Felméréseink szerint 1985-ig nem lesz kielégítő közgazdász-igényünk.

— Milyen a fiatal közgazdászok helyzete a közlekedés területén?

— A fiatal közgazdászok általában megtalálják és megállják a helyüket nálunk. Sok lehetőség áll előttük, hogy különböző módon bebizonyíthassák tehetségüket. Az egyes vevők még ma is fenntartással fogadják a női közgazdászokat, de ennek ellenére nem a nemek, hanem a tehetség szerinti megkülönböztetés dominál. A fiatal közgazdászok fizetése a szakvizsgák letétele után 2200—2500 Ft, öt év után 2900—3200 körül alakul.

— Milyen a kapcsolatuk az egyetemmel?

— Eddig még nem volt olyan elvi, gyakorlati kérdés a fiatalok elhelyezkedésével kapcsolatban, amelyben ne tudunk volna közös nevezőre jutni az egyetemmel. A miniszter elvtárs a közelmúltban pozitívan, kétoldalúan és állandóan fejlődőnek értékelte ezt a kapcsolatot.

Külkereskedelmi szak

Külkereskedelmi forgalmunk gyors ütemben, a termelés növekedését meghaladó mértékben növekszik. Magyarországon minden harmadik-negyedik ember exportra dolgozik. Rendkívül nagy tehát a külkereskedelmi jelentősége. Egyetemünkről az első külkereskedelmi szakos diplomások 1952-ben kerültek a magyar külkereskedelmi apparátusba.

Milyen ismeretek szükségesek ahhoz, hogy egy gazdasági szakember a külkereskedelemben eredményes és hasznos munkát végezhesen?

Tömören megfogalmazva a követelményeket: a külkereskedelmi területre specializálta közgazdászknak ismernie kell a világgazdaság és ezen belül a magyar gazdaság szerkezetét. Olyan tudással kell rendelkeznie, hogy önállóan felismerje a gazdasági élet tendenciáit, hogy megfelelő és hasznosítható következtetésekig és azok gyakorlati alkalmazásáig jusson el. Nem elegendő tehát vásárolni vagy eladni, hanem mérlegelnie kell, hogy a vételnek vagy eladásnak milyen hatása van a gazdaság egészére, a kérdéses gazdasági ágazatra, továbbá az egyes szakterületekre.

A külkereskedelmi szakos közgazdásznak tudomásul kell vennie, hogy a forgalom visszahat a termelésre, vagyis, a külkereskedelemnek a belső és a külső piacon egyaránt termelési szervező funkciója van. Ebben az értelemben a külkereskedelem és a gazdaságpolitika között kölcsönhatás érvényesül. A külkereskedelmi szakos közgazdászoknak ezért

alapos gazdaságpolitikai ismeretekkel kell rendelkezniük, mert a választott szakterület problémáinak megismeréséhez, a szűkebb értelemben vett szaktudás elsajátításához ez jelenti az alapot.

Milyen szaktárgyak foglalják össze a külkereskedelmi szakos közgazdászra jellemző ismeretanyagot? A legfontosabbak közé sorolható a Külkereskedelemben gazdaságtana, a Külkereskedelemben technika, szervezés, a Nemzetközi pénzügyek, a Piackutatási ismeretek, továbbá az Árúismeret és világgazdaságtan.

A külkereskedelmi szakoktatásban külön hangsúlyt kap a nyelvek tanítása, tanulása. Az egyetemi hallgatók részben szabadon választják meg, milyen nyelveket kívánnak tanulni, de figyelembe kell venni a külkereskedelmi szövetkezet mindenkorai igényét is. A nyelvtanulást, illetve a nyelvekben való jártasságot nem célnak, hanem eszköznek tekintjük.

A külkereskedelmi szakos közgazdászok gyakorlati tevékenységére rendkívül sokrétű és színes, néha izgalmasabb bővelkedő. A szakma szépségeit hamar meg fogják szeretni, de ne gondolják azt, hogy a külkereskedelmi pályán csak a szépségek és örömök halmazából áll.

E szak keretei között indul az új tanévben a III. évfolyamtól a külkereskedelmi és nemzetközi kapcsolatok szakágazata is, amelyek a korábban megkezdett, de az új tanreform szerint megszünt nemzetközi ismeretek szakot hivatott pótolni.

Követelmények a kereskedelmi szakos hallgatókkal szemben

A belkereskedelmi szakon mindhárom szakágazat, tehát a marketing, a szervező és a tervező-elemző beindul. A kereskedelmi szakos hallgatók számára valamennyi szakágazatban követelmény a rendkívül rugalmas, piaccentrális, szaktudományi szemléletmód kialakítása.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a piaci verseny feltételei a kereskedelemben lényegesen jobban adóttak, mint a népgazdaság egyéb ágazataiban.

Természetes, hogy a kereskedelem területén a hatványozottabban funkcionáló piaci kapcsolatok lényegesen rugalmasabb, a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jobban ismerő operatív közgazdászokat igényelnek. Így volt ez régen is, és fokozottan áll e követelmény napjainkban. Egyébként érdekes megemlíteni, hogy a Belkereskedelmi tanszék dolgozói részéről már mintegy évtizeddel ezelőtt — a marketing tevékenység egyes elemeivel foglalkozó — piaccentrális publikációk sora jelent meg.

A marketing szakágazat szakmai képzését elősegítő külföldi szakirodalom tanulmányozásának szükségessége érdekében a szakágazatra történő felvétel esetén tekintettel vagyunk a nyelvi felkészültségre is.

A szervező szakágazat területén tovább tanuló hallgatók is számos sajátos problémával találkozhatnak. A kereskedelmi munka megszervezése során figyelemmel kell lennünk a munka sajátosságaira. Egyéb népgazdasági ágazatokban a vállalatok által irányított egységeknek a száma lényegesen kisebb, mint a belkereskedelemben. A sok kis egység irányítása nagyon bonyolult szervezési munkát kíván. A termelő ágazatokban a munka viszonylag egyszerű, ezzel szemben a kereskedelemben a vevők jelentkezését nem lehet beprogramozni, ugyanúgy, mint az ipari üzemek termelését. Nagyok az időbeli ingadozások, az éven, egy héten, sőt, egy napon belül is. A szervező tevékenység egyik fontos feladata ezen ingadozásokhoz alkalmazkodó munka-beosztás kidolgozása. A kereskedelem területén lényegesen változatos mentek végbe az egyes alkalmazott üzletfajtások vonatkozásában is. Megjelent az önkiszolgálás, az automata kereskedelem, a csomagolt, előre elkészített nagyüzemi készletű készletek körülményei, a vállalatok áruforgalmi vagy tervstratégiai osztályai-
ra került. Néhányan közülük azonnal, vagy jó munkájuk alapján 3–4 éven belül kupa-
tointézetekhez és főhatóságokhoz is kerültek. Nagyon sok jó képességű hallgatónk fizetése emelkedett két-három éven belül kétezer forint fölé. Sok olyan példát is tudunk hozni, amikor végzett hallgatóink fizetése 3–4 éven belül meghaladja az öket tanító, másfél évtizede az egyetemen dolgozó tanárok fizetését. Különösen gyors az előrehaladás a vidékre vagy egyes iparvállalatoknál elhelyezkedett hallgatóink esetében. Budapesti hallgatóink előrelépése — néhány kivételtől eltekintve — alacsonyabb ütemű az átlagos-

atokban az eddigiekben is részt vettek hallgatóink, és e gyakorlatunkat továbbra is folytatni szándékozunk. E szakágazatra kerülő hallgatóink gyakorlati feladatok tömegével fognak találkozni. Jelenleg például több hallgatónk foglalkozik a kereskedelmi vállalatok belső mechanizmusának korszerűsítésével.

A tervező-elemző szakágazat hallgatóinál elsősorban a tervezőkészség kifejlesztésére törekszünk. Tanszékünk évek óta foglalkozik olyan feladatok kidolgozásával, amelyek hallgatóinkat a kereskedelmi vállalatok gyakorlati tervezési problémáival ismertetik meg és meghatározott feltételek között valószínű döntések, tervek és prognózisok kidolgozásában begyakorolják. E tevékenységünk akarjuk továbbfejleszteni különféle feladatok megoldására alkalmas modellek kidolgozásával, valamint a jelenlegi körülményeket tükröző esettanulmányok elkészítésével és a készségfejlesztő foglalkozásokon való felhasználásával. Foglalkozunk és szakágazat hallgatóinak oktatása során a fogyasztás társadalmi tervezésének problematikájával is.

Hallgatóink elhelyezkedése biztosított. A közeljövőben és a jelenlegi elhelyezkedés során is egy végzős belkereskedelmi szakos hallgatóra 2–3 felajánlott állás jut.

A hallgatók többsége kereskedelmi és vendéglátóipari vállalatoknál, fogyasztási szövetkezeti szerveknél, utazási irodáknál és iparvállalatok értékesítő tevékenységgel, valamint reklámmal és piacutatóval foglalkozó részlegeinél helyezkedik el. Az utóbbi időben különösen megnőtt a kereslet marketingtevékenységgel foglalkozó hallgatók iránt. Korábban az elhelyezkedő zöme a vállalatok áruforgalmi vagy tervstratégiai osztályai-
ra került. Néhányan közülük azonnal, vagy jó munkájuk alapján 3–4 éven belül kupa-
tointézetekhez és főhatóságokhoz is kerültek. Nagyon sok jó képességű hallgatónk fizetése emelkedett két-három éven belül kétezer forint fölé. Sok olyan példát is tudunk hozni, amikor végzett hallgatóink fizetése 3–4 éven belül meghaladja az öket tanító, másfél évtizede az egyetemen dolgozó tanárok fizetését. Különösen gyors az előrehaladás a vidékre vagy egyes iparvállalatoknál elhelyezkedett hallgatóink esetében. Budapesti hallgatóink előrelépése — néhány kivételtől eltekintve — alacsonyabb ütemű az átlagos-

A külkereskedő

ahogy karikatúránk elképzeli...

Nehogy „újrágólyák” legyetek!

Hogyan segíti KISZ-szervezetünk az új elsőéves hallgatókat?

Az oktatási reform megváltoztatta az elsőévesek helyzetét, mivel szervezetenként egyik karhoz sem tartoznak. Így év elején 5–800, az egyetemen még tapasztalatlan ember alkot egy nagy közösséget, amelynek a mozgatója, amelyben és amellyel a kapcsolat kialakításának nehéz feladat. KISZ-szervezetünk e feladat megoldásában igen jelentős részt vállal.

A megérkező „golyákat” az első héten, amikor még oktatás nincs, csak az egyetemmel ismerkednek, csoportonként egy felsős — főleg II. éves — instruktor fogadja. Ezek megbízásukat a kari vezetőségek-től kapják, és annak felelősök munkájukért. Gyakorlatilag ezek az instruktorok egész éven át az adott első csoport mellett maradnak, munkájukat segítve és támogatva. Össze-fogásukra minden kar KISZ-vezetőségének van egy tagja, akinek ez a reszortja. (Magam is e minőségben dolgozom a Kereskedelmi Karon.)

Az első másfél hónapban az instruktorok, ill. a 3 kari felelős operatív irányítói, megbízott vezetői az I. évfolyamnak. Ez idő alatt lázas kutatás folyik a csoportokban, programokat szervezünk, feladatokat adunk, hogy felszínre kerüljenek a legaktívabb, legmegbízhatóbb emberek. Októ-

berben aztán megválasztják az alapszervek (=csoport) vezetőjét. Vitatható persze, hogy ilyen rövid idő után lehet-e felelősséggel választani, de eddigi tapasztalataink szerint a minél korábbi talpraállítás, önállóság nagyon hasznos. Ezután összeül a küldöttértekezlet, és megválasztja az évfolyam vezetőjét.

Az I. évfolyam — KISZ-szervezetünk Működési Rendje szerint — kari szintű egység, vezetője a kari vezetőség, azonos hatáskört és jogokat élvez. Titkára többnyire tagja a KISZ-bizottságnak, tanácskozási jogú résztvevője az egyetem KISZ-ve ülésein. Ettől kezdve az instruktorok, felsőbbéves segítők csak közvetve, tanácsokkal avatkoznak be az I. évfolyam önálló munkájába.

Van persze miben segíteni továbbra is. Hiszen az első vizsgákra való felkészülés, a különböző tantárgyakal való foglalkozás módjai stb. épp elég gondot okoznak az elsőéveseknek. Így november-től kezdve fő feladatunk az ilyen téren való segítségnyújtás.

A második félévben aztán következik a nagy feladat: a szakosítás. A szakosítást persze erre hivatott bizottság végzi, amelyben a KISZ-t az I. évfolyam saját KISZ-vezetői képviselik, az alapszervekben rész-

letesen tájékozódva a lehetőségekhez mérten minden egyes emberről. De az előkészítő munka során ismét sok feladat hárul ránk, idősebbekre is. A legfőbb: mind a 8 szak vezetője, a tapasztaltabb, III–IV. évesek tájékoztató beszélgetéseket tartanak szakjukról. (Természetesen azt követően, hogy a karok állami vezetői hivatalos tájékoztatójukat megtartották.) E beszélgetések orientáló, figyelemfelhívó, a tévedéseket eloszlató és az egyes szakok jellegét, feladatát, szépségeit és vonzerejét feltáró jellege azért rendkívül fontos, mert az előzetes jelentkezésekből mindig az derül ki, hogy egy-két jólismert szakra óriási túljelentkezés van, a többit pedig nemigen ismerik.

Ezen kívül próbálunk segítséget adni az alapszervi véleményezések elkészítésében (ezek is szükségesek a szakosításhoz), szempontokat és módszereket adunk. Igyekszünk a szakosítás előkészítésének légkörét jó irányba befolyásolni, elkerülni a felesleges feszültségeket, hiszen nincs olyan szakja egyetemünknek, amely komoly perspektívával, szép és érdekes feladatokkal, izgalmas, feltáratlan kérdésekkel, előrejutási lehetőségekkel ne kecsegtetne!

Mint látható, az önálló vezetőség megalakulása után az

instruktorok és a karok felelősei mellérendelten, egymást segítve dolgoznak. A fő feladat, hogy az elsőévesek jól beilleszkedjenek az egyetem közösségébe, megismerjék és elsajátítsák az egyetemi tanulás módszereit, és minél meg-alapozottabban válasszanak szakot, hogy végül mindenki oda kerülhessen, ahová szeretne. Ennek érdekében működünk együtt, és eddigi tapasztalataink nagyon jók. Azt hiszem, nyugodtan mondhatom, hogy ilyen szervezeten és alapon egyik egyetemen sem foglalkoznak az elsőévesekkel, és erre kicsit büszkéek is vagyunk.

Már elkezdődött a jövő tanév előkészítése is. (Bár még jócskán a mostani elsőéves szakosítása előtt vagyunk.) TDK keretében részt vettünk az új felvételi rendszer kiértékelésében, és a bizottságok tagjaként a felvételi vizsgákon is ott leszünk. Sok-sok vita folyik arról, hogy mit lehet jövőre javítani, hogyan lehet még gördülékenyebbé, még jobbá tenni munkánkat, hogy az új elsőévesek mielőbb otthon érezzék magukat. Annyit mondhatok csak befejezésül: mindenkinek, aki egyetemünkkel választotta, sikeres érettségét és felvételit kívánunk. KISZ-szervezetünk szeretettel várja az új elsőéveseket!

„Aprómunka”

Huszonnyolc hónappal azelőtt a lap hasábjain olvashattuk:

„Nincs olyan munkaértekezlet, nincs olyan konferencia a világon, amely mindent szintézisbe hozhatna... Sokkal többet tehetnénk! Az egyemi szinten jelentkező látványos eredmények gyakran takarják, azt, hogy az alapszervezetekben álmos, szürke a hangulat, a munka...”

Két évfolyam ugyan eltávozott azóta, de a felsősök még emlékezhetnek rá, ha ugyan emlékeznek...

„Aprómunka”, amely nem lehet öncélú és csak ritkán lehet ünnepi, s nem az félmjelzi, hogy valamilyen látványos társadalmi munka, vagy büfelejtő kirándulás szólószagos emléke marad meg bennünk és másokban.

A KISZ küldöttértekezlet hozzászólói ugyancsak jó „vezérfonalat” kaptak, mert nem lehetett a véleménynyilvánítástól tartózkodni akkor, amikor „objektív” a KISZ-bizottság közel 60 oldalnyi súlyos és igaz, több részből álló „anyagot” tett az asztalra. Ezek mindegyike több volt papírszagú iratsomónál: több száz ember közös munkájának tapasztalatát öszegezte. Csak néhányat említek:

— A közgazdászok képzés reformja, az egyetemi demokrácia továbbfejlesztése és a KISZ-szervezet;

— Egyetemünk KISZ-tagjainak, szerveinek, testületeinek helyzete, jogállása;

— A működési és szervezeti szabályzat;

— Az egyetemi KISZ fórumának és vezetési szintjének belső és más egyetemi szervezetekkel koordinált döntéstípusai — ezek rendszere... stb... stb.

A lap volt tehát a vitához, és vitatkozott is. Húsznál többen tették le a garast, dicsérve és bírálva:

— a nagy és kis alapszervezet közül az a jobb, amelyikben jobban dolgoznak.

— Az elsőöket támogató

instruktor-rendszer jó és egyre javul.

— A KISZ-munka légköre a középiskolához mérten igen pozitív.

— A tanszéki dolgozók, fiatal tanáregedek gyakorlatilag nem végeznek KISZ-munkát, így alapszervük csak formális.

— Végző soron az igazi kollégiumi „életben” valamit léptünk előre, de miért építették olyan kevesen közülünk a Kinizsi utcai kollégiumot, miért a külföldi diákok vállaltak ebből oroszánrészt?

— Sokkal jobb kapcsolatot kell a jövőben a tanszékkel kiépíteni. Az alapszervezetekben rendszeresebben kell tanulmányi kérdésekkel foglalkozni.

— A csökkentett óraszám „áldásait” nem mindig vesszük időben észre, csödtől írjuk a ZH-t.

— a TDK-ban való részvétel még nem közügy,

— a kollégium nem szálloda, de valóban nem az?

— javítsuk meg az ösztöndíjbizottságok munkáját, jobban ismerjük meg egymás családi és anyagi problémáit, ez azonban alapszervi szinten lehetséges csak.

— Így egy csokorra való kérdés együttesen is mutatja, hogy a 28 hónappal ezelőtt leírtak óta nagy a változás. Az egyetemi mikrokozmosz egyre inkább lehetővé teszi a szocialista demokrácia kiterjesztését, s ma már a szervezeti problémák nemcsak a felelősségteljes döntést teszik lehetővé, hanem a végrehajtást is...

... Persze, csak akkor, ha az alapszervezetek tagsága, nap mint nap egyszerűen és kitartóan a hétköznapi szűkegében végzi apró munkáját.

1970-ben, úgy tűnik, a közgazdász KISZ-tagok újból megtalálták az „aranygyapjút”, a munka igazi tartalmát, és ezért is volt jó öreg ifiként ott lenni ezen a küldöttértekezleten.

KISZ-szervezetünk felépítése

A KISZ-szervezet alapszerveinek, az alapszerveknek felépítésére vonatkozó általános alapelv, hogy mindenkoron alkalmazkodjék az elsődleges közzséghez, az oktatási forma által kialakított tanulmányi közösséghez.

Az első három évben az évenként változó alapközösségeket így olyan formában kell létrehozni, hogy egyrészt biztosíthatassuk a KISZ-munka hatékonyságát és folytonosságát, másrészt pedig az alapszervezetek számára lehetővé tegyük az egyetemi reform által kiszélesített jogok gyakorlását. E kettős célnak leginkább a nagyalapszerv koncepció felel meg. Ez annyit jelent, hogy szakítottunk az „egy csoport, egy alapszerv” rendszerrel.

Jelen időszakban a második és a felsőbb években általában két-három csoport alkot egy alapszervet.

Ez feltétlenül súlynövekedést, több önállóságot jelent. Ugyanakkor azonban a KISZ-csoportoknak (amely tulajdonképpen a tanulmányi csoportnak felel meg) meghagytuk azokat a jogköröket, amelyek jellemzőkkel, ösztöndíj és szociális helyzet megállapításával kapcsolatosak, hiszen ezeket a kérdéseket legalap-szabban a csoport tagjai ismerhetik. Ily módon az alapszervi vezetőségeknek bizonyos tehermentesítésével több lehetőségük marad az alapszervek munkájának irányítására. Egy karon kb. 12–15 ilyen 40–60 tagú alapszervezet van.

Az alapszervek által delegált küldöttek választják a kari vezetőket (az I. évfolyamon az évfolyamvezetőséget). A küldöttértekezlet általában egy-két évenként hívják össze. A feladata a kari vezetőiség beszámoltatása, valamint a választás. A kari vezetőségek 7–9 tagból állnak. A kari küldöttértekezlet illetékes

a kar hallgatói közül megválasztani az Egyetemi és a Kari Tanácsok tagjait, valamint Ösztöndíj Bizottság diáktagjait is.

Az Egyetemi és a Kari Tanács állami szerv, amely az egyetem, illetve a karok legfelsőbb irányítója. E szervezetben egyetemünk hallgatói csak az utóbbi két évben vesznek részt, ami az egyetemi élet fokozódó demokratizmusának újabb bizonyítéka.

A kari vezetőségeknek általában tagjai a karhoz tartozó kollégiumok Diákbizottságának titkárai. Némelyik szakunkon a kari vezetőségek irányítása mellett szakvezetőiség is működik, amelyet a szakhoz tartozó alapszervek küldöttei választanak.

Az egyetem legfelsőbb mozgalmi fóruma az Egyetemi Küldöttértekezlet, amelyre a küldöttek delegálása a kari küldöttértekezletéhez hasonló. Általában két évenként hívják össze. Értékeli a beszámolási időszak munkáját, meghatározza azokat a lényegi feladatokat, amelyek a további időszakban KISZ-szervezeteink előtt állnak, valamint megválasztja a KISZ-bizottságot, amely a küldöttértekezlet közötti időszakban irányítja az egyetem KISZ-életét.

A KISZ-bizottság jelenleg 35 tagú. Saját soraiból választja meg a Végrehajtó Bizottság függetlenített titkárát és 10 tagját.

A Végrehajtó Bizottság tagjai testületi megbízásuk mellett különböző feladatkörök felelősei. Ilyen minőségükben irányítják a kari vezetőségek hasonló reszortosait.

Az egyetemi KISZ-szervezet fent vázolt felépítése egyetemünk minden hallgatója számára biztosítja, hogy a kedvének és tehetségének leginkább megfelelő területen tevékenykedhessen.

EGY NAGY LEHETŐSÉG A szakkollégium

Egyetemünk hallgatói és oktatói különböző fórumokon már találkozhattak az egyetem tervezett szakkollégiumára vonatkozó elképzelésekkel. Miután nagyigényű, sokoldalú vállalkozásról van szó, gondos körültekintéssel végzett, alapos előkészítő munkára volt szükség, amíg az ügy megérett arra, hogy részleteit felelősséggel a széles nyilvánosság elé tárjuk.

A szakkollégium célja az, hogy az egyetem kiváló hallgatói számára lehetőséget biztosítson az egyetemi oktatáson túlmenő képzettség, elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésére már az egyetemi évek alatt.

Évfolyamonként 20–25 bentrakó hallgató jelentkezését tudjuk elfogadni, emellett lehetőséget biztosítunk budapestiek egyébként azonos jogú, de nem bentrakó tagságára. Felvételre jelentkezhet az egyetem bármely hallgatója, aki megállapított minimális (3,0 körül tervezett) tanulmányi szintet elérte, és más, nem számszerűsíthető, de konkrétan meghatározott feltételeknek megfelel.

A szakkollégium tagjainak kiválasztásában az oktatókból és hallgatókból álló felvételi bizottság a legnagyobb körültekintéssel fog eljárni, hogy a felvett hallgatók különböző szempontok szerinti rétegződése megfeleljen a kívánatos arányoknak.

Nyilvánvaló célszerűségi szempontok (oktatási reform, a folyamatosság követelménye) következtében a folyó félév végén a jelenlegi második évfolyam hallgatóiból alakul meg a szakkollégium, a továbbiakban pedig minden tanév végén a mindenkori első évekkel bővül.

A szakkollégiumban folyó munkát úgy kívánjuk megszervezni, hogy a célkitűzéseket a hallgatók minél nagyobb önállósággal valósítsák meg, szem előtt tartjuk a túlterhelés elkerülését. Kezdetben az ismeretek szélesebb körű meg-alapozására törekszünk, a felsőbb éves hallgatók pedig —

közös megegyezés alapján — egy-egy oktató mellé lesznek beosztva, akik bevonják őket saját tudományos és gyakorlati munkájukba, személyre szóló munkaterv alapján segítve sokoldalú fejlődésüket. A kollégium tagjainak társadalmi, politikai, kulturális téren való fejlődését szinte alapvető célkitűzésnek tekinthetjük. A tényleges és tartalmas aktivitás kifejtésére lehetőséget adunk, de ez egyúttal kötelessége is lesz a kollégium tagjainak. A szakkollégium a Veres Pálné utcában lesz elhelyezve, ahol biztosítani fogjuk a magas szintű munkához szükséges feltételeket.

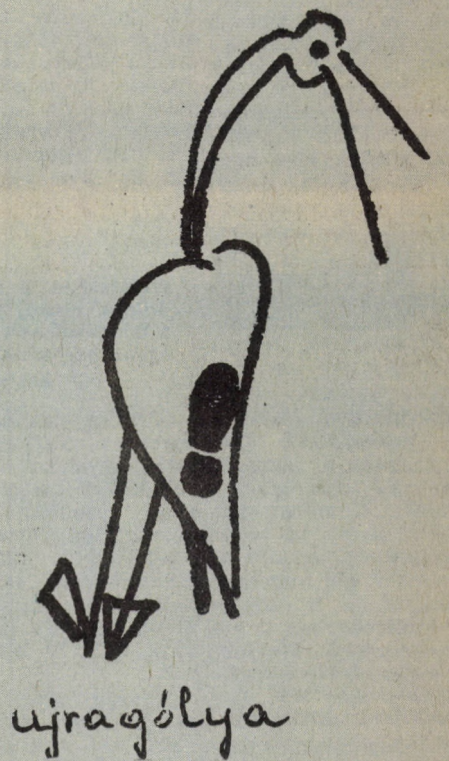
A szakkollégium jelentőségét méltatva véleményünk szerint

két döntő motívumot kell kiemelni. Az egyik az a terv, hogy minden hallgató a kollégiumba való belépésétől egész egyetemi pályafutása tartamára egyéni munkatervvel rendelkezik,

egyéniségére szabott feladatokat old meg, egyénileg foglalkozik vele egy olyan oktató, akit ő maga kérhet fel erre. Természetes, hogy az önálló elképzelések előtérbe helyezésevel együtt a hallgatóknak megfelelő segítséget is kell kapniuk a munkaterv összeállításához, koncepciójuk kialakításához — ezt a segítséget meg is fogják kapni. A szakkollégium létrehozásának más irányú, de hasonlóképpen nagy jelentőségű eredménye lehet elképzeléseink szerint

egy olyan kollektíva kialakítása, amely a legjobb kollégiumi hagyományok folytatójaként, minden vonatkozásban az egész egyetemi ifjúság mozgósító, mozgató erejévé válhat.

A kollégium sikeres működésének egyik alapvető feltétele, hogy tagjai ne szakadjanak le az egyetemi ifjúság egészétől, és egy belső, pozitív erő szerepét játszzák. Részletesebb terveink közt szerepelnek olyan kezdeményezések, amelyek magukban hordják ennek lehetőségét.

újrágólya

Golya-
fészek...

A kötelező állandó szakmai gyakorlat

1969 nyaratól már nem csak a harmadévesek égették a hétéves szakmai gyakorlatukat, hanem mindenappali végzős hallgató (az es és levelező tagozat, valamint — nappali tanári és tervmatematika szakok — kivételével) 12 hétre egy-egy intézményhez (vállalathoz) került.

A rektori utasítás alapján és részletes rendelkezései, szigorú intézkedési határidői jó alapot teremtettek a tanszékek és intézmények tartalmilag együttműködéséhez.

A formális időtöltés helyettes közgazdasági munka helyszíné lehet így a választott intézmény; ha a tanszékek megértik, elfogadják velük

elképzeléseiket és megnyerik segítségüket.

Az idén a négyéves szakok harmadik évfolyamos, az öt-éves szakok IV. évfolyamos hallgatói 1970 júniusától július végéig hétéves szakmai gyakorlaton vesznek részt. A gyakorlat lebonyolításával megbízott tanszékek, személyek a hallgatók gyakorlatának témáit 1970 februárjában, a gyakorlat helyét és az üzemi instruktorok kijelölését márciusban biztosítják. A szerződéseket 1970. március 30-ig megkötik a vállalatokkal.

A tanszék maga dönti el, hogy milyen formában kéri számon, értékeli, illetve meg nem felelés esetén mi módon pótolhatja a gyakorlatokat. „Megfelel” vagy „nem felel meg” — bejegyzés jelzi az in-

dexben az elfogadott, illetve el nem fogadott munkát. A nem felelt meg bejegyzés elégtelen jegynek számít, amely ront a második félévi osztályzatok átlagán.

A budapesti gyakorlatra ittmáradó hallgatók mind a hétéves, mind a három hónapos gyakorlat idejére diákközhatalmi elhelyezést nyernek, az ösztöndíj a korábbi évekhez hasonló, átlagos összeg.

Budapestiek vidékre küldése esetén az útiköltséget visszatérítése és a szállásukról történő gondoskodás szintén az előző évek gyakorlatát követi.

Az intézkedések ellenőrzésével a rektor a dékánokat bízta meg.

Munkaügyi csoport

Hogy szükség van a munkatudományi szakágazat szervezett egyetemi oktatására, ez mindenki előtt kétségtelen. Régen vajdó probléma, s az ágazati tudományok továbbnövekedése, kiszélesedése miatt mindenképpen szükséges-vált.

Más szocialista országokban már hosszabb ideje oktatnak. A Szovjetunióban például 134 munkatudományi tanszék van. S nemcsak a közgazdasági, hanem a műszaki egyetemeken is.

A munkagazdaságtan oktatása tulajdonképpen már két évtizede megindult egyetemünkön. Az elméleti, tervezési szakon a 1970. évi IV. és az esti-levelező évfolyamon külső előadók tarttak előadásokat. Az oktatás összehangolásában azonban átalán nehézkes merült fel, s a megfelelő tudományos útmutatást e szervezeti forma szinte lehetetlenné tette.

A múlt év elején azután realizálódott a munkatudományi tanszék szervezeti oktatásának gondolata. A Munkaügyi Intézet egyetemünk kérté fel ilyen jellegű tanszék létrehozására. Az Egyetemi Tanács is kedvezően fogadta az elképzelést, s dr. Józsa Ödön, a politikai gazdaságtan tanszék vezetőjének vezetésével megkezdődött a munkatudományi csoport szervezése. Azzal az elképzeléssel, hogy — amennyiben a tanszék biztosítható — tanszékké alakuljon át.

Hogy a munkatudományi tanszék létrehozása milyen fontos és sürgős feladat, azt a júliusi Egyetemi Tanács-ülés is bizonyította. Ezen megjelent Nagy Imre munkaügyi miniszterhelyettes, s hozzászólásában biztosította egyetemünk tanszékének legmesszebbmenő támogatását. S az Egyetemi Tanács egyhangúan döntött: szükséges a munkaügyi csoport, majd még ebben a tanévben a szak tanszék megalakulása. Ehhez a feltételeket az egyetem és a Munkaügyi Minisztérium közösen teremti meg.

A munkaügyi csoport dr. Józsa Ödön vezetésével múlt év július óta működik. Székhelyük a Makarenkó utcai Mező Intézmény. 3 szociológusból és 3 munkaügyi szakemberről álló csoporttal indultak.

Milyen elképzelésekkel szabták meg munkájukat? — Részlet dr. Józsa Ödön nyilatkozataiból.

Emellett határozott törekvésünk megfelelő kutatási bázis kialakítása.

Oktatási feladatok?

A munkatudomány minden főbb elméleti rendszerében kívánjuk foglalkozni és oktatni.

Ilyen elemek például makroszinten:

- a foglalkoztatás-politika;
- a munkaerő-tervezés;
- a munkaerő-gazdálkodás;
- az ágazati munkaerő-kereslet-kínálat;
- a munkaerő újratermelésének kérdései;

Mikroszférában:

- a vállalati munkaügyi tevékenység;
- ezen belül a bérezési-érdekeltségi kérdések;
- a norma;
- időelemzések;
- a munkaszervezés meghatározott kérdései.

Nem lesz átfedés más szakágazatok oktatási anyagával?

A munkatudomány komplex ismeretrendszer alkot, számos elemet foglal magába. Természetesen a más tudományágak idevonatkozó kérdéseit is. Így például oktatjuk majd a munkaszociológiát, munkafiziológiát és a munkapszichológiát is. Az új tanszék későn születik. Ezért az ágazati szakmai tanszékek tananyagaiban még foglalkoznak a mi területünkhöz tartozó kérdésekkel is. Bizonyos problémák érintését saját oktatási munkájukban a jövőben sem kerülhetik el, azonban át fogják adni az új tanszéknek az olyan részek oktatását, amelyek nem tartoznak részletesen saját témakörükhöz.

magatartású. Ez észrevehetően konfliktusokat okoz — főként a lányokkal való kapcsolatában.

- Kicsit lassú, de ez testületéből is fakad.
- A tanuló életcélja a haladás irányába esik.
- Középszintű tanulmányai elején kis termete miatt nem tudott magának tekintélyt biztosítani.
- Megbízható, az osztálypénztárt is ő kezeli.
- Világnézetére jellemző az útkeresés, kész tényeket nem fogad el.
- Sportszerű életmódot folytat, bár nem sportol.
- Szocialista világnézetű, szeret ellenkezni.
- Könyvtitel versenyen. mint versenyző vett részt.
- I. és II. osztályos korában csak tanulgatott, III. o-tól kezdve viszont komolyan tanul.
- Gondolkodik. Lényeglátó. Különböset tud tenni.
- Minden fölött gyors átlátása van.
- Közösségéhez felfokozott, türelmes, számítógépes, vezetőképes.

Levél kultúrügyben

Kedves Barátaim!

Bizonyára keveset hallottatok az egyetemünkön folyó kulturális nevelőmunkáról, az Ifjúsági Klubunk életéről, a kultúr- és művelődési tevékenykedő hallgatók lehetőségeiről. Elképzeléseinkről, és ezek megvalósításáról.

Hogy hogyan? Mit csinálhatunk mi?... Például aktív tagjává válhatunk valamelyik művészeti csoportnak. Itt van rögtön a tánc- és zenekar, amely a próbák és a gyakori fellépések után büszkén magára öltheti ünneplőruháját — egy szekrényre való díszes kitüntetés és díjat. Persze inkább a népviseletbe öltik magukat, már ami a táncosokat illeti. Igaz, kicsit merész foglalkozásban, de a népi zenekarunkról is elmondhatjuk ugyanezt. Így járják be a „patogó ritmusú szekerükön” az országot — Európát. Ám az énekek sem marad el mögöttük; legutóbb Finnországban turnéztak. Jóformán egy olyan rendezvény sincs egyetemünkön, ahol ne lépjenek fel. Az irodalmi színpadunkról már nem hallunk ilyen sokszor, többnyire csak akkor, ha az egyes előadásban — valamilyen kabarezzal — jól nevetünk. Talán azért, mert nem mentünk el minden előadásukra. Idén újjászerveződött a csoport — s céljuk, hogy változatosan ezen. A Neoton-együttessel nem kell különösebben bemutatni. Márkanak elég egy rövid párbeszéd:

— Ki játszik a klubban? az aulában? itt, vagy ott?
— A Neoton.
— Az jó, akkor megyünk!

Na és, ha nem veszek részt a művészeti csoportok munkájában? Azért még nem vagyok Pató Pál úr?! Nem. Gyere a klubba! Tudod, hogy másodsor nyerte el a kiváló klub címet? Vannak ott jó dolgok. (A flipperasztalt most hagyjuk!) Találkozhatok a politikai, gazdasági és a művészeti élet, valamint egyetemünk vezetőivel. Felsorolhatnám a klub programját, egy-egy est „plakát címet”, de jobb ha azt mondom, hogy ott vetélkedhetsz, sakkozhatsz, bridszelhetsz, táncolhatsz, televíziót nézhetsz, zenét hallgathatsz — egyszóval jól szórakozhatsz. Tudom. És mit nem csinálhatsz? Na jó. A lámpát nem olthatod el! Ám, ha a komoly zenét szereted, vagy a jó filmeket, akkor kielégítheted az igényeidet, csak be kell lépned a megfelelő klubba.

Szívesen dolgoznál társadalmi munkában? Tessék! A közönségszervező irodánk, amely tudomásunk szerint az országban egyedül végez ilyen jellegű munkát öntevékenyen. Talán 8437 hallgató vásárolt nálunk a különböző színházi előadásokra, hangversenyekre jegyet, bérletet. A szám már magában is szép dicsérete a tevékenységüknek. Bekapcsolódhatsz a propaganda, vagy a

reklám csoport munkájába is, ha ilyen jellegű ambícióid vannak. A rendezőgárda is szívesen látna udvarias, friss erőteljű buzgó és nyugodt fiatalokat. Azért dicsérem őket, mert már annyit bosszantottuk szegényeket. De félre a tréfával; a szervezési és technikai munkacsoportok nem látványosak — mert Te esetleg elbalságsz a plakátok és a műsorfüzetek mellett — azonban a kultúr- és művelődési területén tevékenykednek — és ha az előbb azt írtam le, hogy nem látványosak, hát igen is, munkájuknak nap, mint nap látszatja van, s nem utolsó sorban a Te érdekedben!

Ennyi lenne röviden az egyetemünkön zajló kulturális élet? Nem, ennél sokkal több. Beletartozik az is, hogy a sajtótájékoztató végén a kultúr- és művelődési területeinek referensei jutalmakat adtak át a csoportok vezetőinek, a maguk és az egyetem vezetőinek nevében megköszönték a tagság munkáját, ami bizony nem egyszerű a szabad idő (vagy ne adj isten!) a tanulás rovására ment. És az is, hogy van még tennivalónk, mint például a nők bevonása a klubéletbe, illetve az alapszervi és kollégiumi kultúr- és művelődési tevékenységének szervezése. S, hogy én is mondjak valamit — beletartozik az is, hogy nem maradunk szegényben a többi egyetem mellett. Reméljük, ez hagyományá válik!

Közvélemény-kutatás

Mint a Harris-intézet, kötelezően orosz nyelvet tanuló, levelező munkatársa, az alábbi közvélemény-kutatást végeztem egyetemünkön belül, az első évfolyam berkeiben.

Közepes méretű papírfecni útján hat lányt és hat fiút kérdeztem meg a polgári-előadás alatt, hogy mi a legnagyobb kívánsága kérdésem pillanatában?

2 lány szerette volna érteni a szóban forgó anyagot, egy fiú száján vágta volna a kék inges csávót, aki a szőke csajt fűtötte a jobb középben, két másik fiú felszólított, hogy dölgöljek meg, mert felébresztettem, 1 lány továbbadta a kérdésem az előadónak, egy fiú okos szeretett volna lenni, 2 fiú sikeres vizsgán kívánt túllenni, egy lány válaszul egy szívet rajzolt, 2 lány postai válasza még késik, egy fiú eltörölte volna a történelemből a kapitalizmust, mert akkor nem kellett volna ott ülnie.

Filozófiával kapcsolatban a következő kérdést tettem fel:

Milyen nehézségeket okoz neked a filozófia tanulása?

Egy fiú: — Kiugrottam az első emeleti ablakon, hátha felébe szállok; azonban leestem. Most nehezen tanulok.

1 lány: — Könnyen megértem az anyagot.

Egy lány: — Nagyon nehezen értem meg az anyagot.

1 fiú: — Még csak most kezdem tanulni.

Egy lány: — Megjelent előttem az abszolút szellem.

1 lány, 1 fiú: — Együtt vonatkoztatunk el, nincs nehézség.

Egy fiú: — Do you speak English?

1 fiú: — Nincs étvágyam.

Egy lány: — Nincs jegyzetem.

1 fiú: — Minden világos, mint a vakablak.

Egy lány: — Miközödhöz??

— Szereted a matematikát?

1 lány: — A köbön.

Egy fiú: — Tavalyi szerelem.

2 fiú plusz 1 lány: — Triviális.

Egy fiú: — Csak sör után.

1 lány: — Nem szeretni kell...

Egy fiú: — Attól függ.

Lánytrio: — Nem — Igen — Igen.

1 fiú: — Akkor és csak akkor, ha a szükséges zárthelyin elégséget kapok.

Miért akarsz közgazdász lenni?

Erre a kérdésre 1 fiú azt az indítókot hozta fel, hogy kedve van hozzá, egy fiú azért, mert közel lakik az egyetemhez, 2 lány azért, mert csak, egy fiú szerint az akarat nem elég, 1 lány, mert az náluk családi hagyomány, egy lány még gondolkozik rajta, 1 fiú azzal magyarázta, hogy szeret elmélkedni és tervezgetni, egy lány, mert előkészítőre is járt, fél fiú azt felelte, hogy jó kiegészítés, a másik fele festőművész akar lenni, mert így vidéken is kap jó állást, egy fiúnak nehéz lenne megmondania.

**KÖZGAZDÁSZ
A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI
EGYETEM LAPJA
BEISKOLÁZÁSI SZÁM — KÜLÖNKIADÁS
FELELŐS SZERKESZTŐ: KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186-850/138
KIADJA AZ EGYETEM REKTORA: DR. SZABÓ KALMAN
Készült az Alföldi Nyomdában — Debrecen**

— Biztos, hogy erre van a 306/a terem?

Ma, amikor anyai irigylésre méltó dolgot művelnek az embertársaink, egy átlagember hosszas szenvedés után megtalálta az irigység elleni gyógyszert. Igen sokan irigylük ezért.

Léghuzam

Valaki megsámoltta az egyetemről kifelé menet, hogy a kapun túl hány lépcsőfokon kellett lelépnie. Kettőn. Az első a Matróz Csárda, a második a Duna volt. Titkát magával vitte Déltre.

Egy másik illető egy sokszögű csoportosulásnak az ötödik szögében teljesen normális arckifejezéssel a gromrában elkezdett vitatkozni, hogy van-e értelme a vita vitáján vitatkozni. A felszólalás után kiborbanó vita utólagos megvitatásán kialakuló vita vitázó szónoka leszögezte, hogy a koromkalács nem fűtül. Ezt a megállapítást sokan kétkedéssel fogadták.

Úgy suttogják, hogy az eddig, többnyire csak, a mozika környékén található jegyzérek 1970. július 1-ig át-, illetve továbbképző tanfolyamon vesznek részt.

Az E. H. szerkesztőségébe az egyik, szellőztetés céljából kinyitott, ablakon keresztül egy kacska repült be. Sok tollat elhullatott, ameddig elfogták. Azután megsütötték. A kacska továbbrepült.

Az elefánt rálépett az egérré, azután megdöglött.

Egyesek, kettesek — talán hármasok — szerint azért három emeletet az egyetem épülete, mert a földszinten nagy helyet foglalnak el az előadótermek.

Becs' szavunkra, ez is igaz...

A felvételi bizottságokat a döntés nehéz perceiben az idő között idézetek mosogatták meg.

Miért választja a közgazdász pályát?

1. Közgazdász szeretnék lenni. Mindig érdeklődéssel kitétem a társadalombiztosítás én hozott új juttatásokat.

2. Pályaválasztásomban a legkislánykoromban felépítettem a példaképeimre törekvés is közrejátszott onkívül, hogy érdekelnek a gazdasági ügyek, problémák.

3. Szeretek barkácsolni, és így kedvet érzek a közgazdasági pályához.

4. Tanárom felkeltette érdeklődésemet e hazafias hivatás ment.

5. Már 16 éves koromban a szocialista gazdaság törvényességéinek és kategóriáinak tanulmányozásába merültem, melyről már akkor tudtam, hogy a marxista-leninista közgazdaságtudomány feladata.

6. Látnom, hogy társadalmunk jogszabályok társadalmából átalakul a közgazdászok társalmává.

Miért alkalmas közgazdász-nyak?

Az alábbi jelzők egy jellemzésben: „nem szorgalmas, nagyfokú közömbösség és keynelemszeretet jellemző rá, későn szánta rá magát a KISZ-tagságra; nem kimondottan közösségi ember; feladatokat önként nem vállal; túl érzékeny, gyenge az idegrendszere; sokszor makacs, mindent félvállról vesz, felületes”.

Néhány sorral lejjebb: „Közgazdászoknak javasoljuk, alkalmas.”

Egy orvosi vélemény:

„Közgazdasági pályára szemüveggel alkalmas.”

Iskolai vélemény:

1. Akarata erős, ennek köszönhető, hogy a számára sok kellemetlenséget okozó felelőssége ellen határozatosan tud küzdeni.

2. Az iskolától nem messze lakik, s így bejárásai gondjai nincsenek.

3. Osztálytársainál felőttebb, érettebb gondolkodású és

Bajnoki rajt előtt

Vége a vizsgaidőszaknak. Sőt, a pihenésnek is. Megkezdődött az új félév. S a tél és a téli vizsgaidőszak vége még egyéb következményekkel is járt: egyetemünk sportolói a különböző szakosztályokban sokszorozott erővel kezdték meg a felkészülést az új bajnoki évadra.

Hol tartanak szakosztályaink a készülődésben? Milyen gondokkal küzdenek? Milyen tervekkel, célkitűzésekkel vágnak neki az új bajnoki éveknek? — ezekre a kérdésekre kerestünk és kértünk választ a legilletékesebbtől, Molnár Sándortól, a testnevelési tanszék vezetőjétől.

ASZTALITENISZ

Férfi és női csapatunk is működik. A férfiak a kerületi bajnokságban, női együttesünk a Budapest II. osztályban szerepel. Mindkét gárda jobb napokat is megért, az utóbbi években jelentős vereségeket szenvedtek. Ebben az évben a szakosztályvezetés is erősödött, játékosanyagunk felfrissült, s ígéretet kaptam arra, is hogy az eddig sok gondot okozott edzőkérdés is megoldódik egy társadalmi aktívával. Az edzéslehetőségek az egyetem aulájában igen jók. Mindezek reményében

Szorgos készülődés a szakosztályokban Helytállni a főiskolai bajnokságon Jubileumi sakkbajnokság az egyetemen

bízom abban, hogy mind a férfi, mind pedig női csapatunk ebben az évben előbbre lép osztályában.

CSELGÁNCSS

Egyetlen igazán minőségi szakosztályunk. Korábban hosszú évekig az NB I-ben szerepeltek, s több válogatotat adtak nemzeti csapatunkba. Nagy Miklós halála, Ipacs más egyesületbe távozása, több visszavonulás erősen megtizedelte szakosztályunk ütőképességét. Ennek következményeként cselgáncsozónk ebben az évben egy osztállyal lejjebb, az NB II-ben kezdik a bajnokságot. Célkitűzéseink között szerepel azonban, hogy egyetemünk hagyományosan minőségi sportágában ismét visszajussunk a legjobbak közé. Ennek érdekében alapfokú tanfolyamokat indítottunk, amelyeken a legtehetségebbeket kigyógyatjuk, és serdülő, vala-

mint ifjúvági csapatainkban képezvük tovább, széles bázist teremtve ezzel a felnőtt gárdának. Ebben az évben újabb edző bevonásával sikerült nyithatni azt a tarthatatlan állapotot, hogy egyetlen edzőhöz 58 versenyző tartozott. Bízunk abban, hogy a széles bázisra és jó szakmai munkára támaszkodó szakosztályunk hamarabb visszajut a legelső vonalba, s hamarosan ismét büszkélkedhetünk válogatott cselgáncsozóval.

KÉZILABDA

Férfi kézilabdacsapatunk a kerületi bajnokságban szerepel. Hosszú-hosszú évek óta végre ez a szakosztályunk is pályához jutott. A László kórház Vágóhíd utcai sporttelepén heti két alkalommal edzenek, s itt játésszák hazai bajnoki mérkőzéseiket is. A játékosanyagunk megfelelően

mutakozik arra, hogy ebben a sportágban is előbbre léphessünk.

KOSÁRLABDA

Férfi és női kosárlabdacsapatunk is az NB III-ban szerepel. Egyetemünk tornatermében kezdték meg a felkészülést az új bajnoki évre. Sietni kellett az alapozással, hiszen február közepén már a Főiskolai bajnokság küzdelmeibe kellett bekapcsolódnunk. A férfi és a női csapatot is jó átlagteljesítményt várunk, s a férfi együttes a Főiskolai bajnokságban — a válogatott kerettag Kárasszal megerősödve — kellemes meglepetést is okozhat egy-egy bravúros eredménnyel.

LABDARÚGÁS

Labdarúgócsapatunk az egyetem tornatermében, szabadtéri futóedzéseken, s a MAFC-pályán kezdte meg a felkészülést az új bajnoki évre. Együttesünk a Budapest bajnokság III. osztályában szerepel, sokkal lejjebb, mint amennyi fiatal csapatunkban „benne van”. Idén hozzánk került az ifjúsági válogatott kapus, Szikinger. Berzi a Bp. Vasasból, s tehetséges régi gárdánkkal együttvéve jó, ütőkép csapatot alkothatnak. Reméljük, legalább olyan erőset, amely képes lesz kivívni a magasabb osztályba jutást. A héten már edzőmérkőzése-

ket játszik a csapat, hiszen a bajnokság mellett részt veszünk a Magyar Népköztársasági Kupában, s ebben az évben is indulunk a Főiskolai bajnokságon, ahol múlt évben megszerzett második helyünk kötelez.

RÖPLABDA

Férfi és női röplabdacsapatunk is az NB II-ben szerepel. Hetenként háromszor edzenek, s a bajnokság megkezdése előtt részt vettek a Téli Kupa küzdelmeiben is. Itt különösen női csapatunk tűnt ki, miután kitűnő játékkal veretlenül szerezte meg az első helyet. A bajnoki jó szereplés mellett igyekszünk helytállni a Főiskolai bajnokság küzdelmeiben is.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Férfi tájékozási futószakosztályunk ebben az évben alakult. Szorgalmasan készülnek a téli terepeken az év nagy versenyeire. Természetesen indulnak már az év Főiskolai bajnokságán is. Még nem ismerjük, tulajdonképpen mire képesek a szakosztály versenyzői, de eddigi lelkesedésüket látván bízunk eredményes szereplésükben.

TERMÉSZETJÁRÓK

Ez a szakosztályunk kezdte legkorábban a felkészülést. Méghozzá a jó hóvi-

szonyokat kihasználva kitűnően sikerült sítábor szervezésével. 25-en vettek részt az ötnapos mátraházi sítáborban. A jó kezdet feltehetően további ötletekre, nagy tömegeket megmozgató, sikeres szervezésekre inspirálja az eddig is igen eredményesen működő szakosztályt.

TÖMEGSPORT

Bár sakkszakosztályunk korábban megszűnt, a tömegsport területén nagyszabású jubileumi házi sakkbajnokságot rendeztünk, amelynek jelentős tétje is van, hiszen egyben a Főiskolai bajnokság selejtezője. S a győztes elnyeri a Főiskolai bajnokság döntőjében való részvétel jogát. 25 jelentkező volt. A verseny tart.

Szakosztályaink a különböző sportágakban tehát az eddigieknél is fokozottabb szorgalommal és lelkesedéssel kezdték meg a felkészülést az új bajnoki évadra. Ez év őszére már elkészült a Kinizsi utcai új kollégium tornaterme, s így régóta vajdó teremproblémáink is jelentősen csökkentek. A játékosanyag a szakosztályokban jó. Szorgalmuk ellen sincs kifogás. Reméljük, mindez ebben az évben az eredményekben is megmutatkozik, s néhány csapatunk felsőbb osztályba lép. Ez mindenesetre nagy lökést adna egyetemünk fejlődésnek indult sportéletének.

A FÜGGÖNY FELHÖRDÜL

Drá-matek

A színpadon balra egy integrál, felülről lehetőleg egy köbgyököt kérünk lefogadni, ha nincs, lehet négyzetgyök is. Háttérben ízléses logaritmus, s az egész színpadot törtvonal osztja ketté. Jobbra az ajtó mellett Viktória korabeli d, x lábakkal. Amikor a függöny felhördül, sejtelmes félhomály. Később teljes homály, sejtelen nélkül.

I. Ismeretlen: Konstans! Konstans!

Konstans: (felnéz a nevezőből): Parancsol?

I. Ismeretlen: Azonnal menjen ki az integrál elé, és hozza be a negatív előjelemet!

Konstans: De, uram, ön most gyök alatt van.

I. Ismeretlen: Valóban, akkor ne hozza be. De, ha lenne szíves megnézni a kitevőmet, az előbb még itt volt az indexem felett.

Konstans: (benéz a d, x-lábai alá) Itt van uram, kívánja, hogy bevigyem?

I. Ismeretlen: Lekkötelen, sőt megderívalna ezzel.

Konstans: II. Ismeretlen Ūr, lesz szíves kicsit arrébb húzódni, így nem férek be a zárójelbe!

II. Ismeretlen: Ugyan, itt folyton ilyen marhasággokkal zaklatják az embert. (Sértődötten átmegy a másik oldalra osztónak.)

I. Ismeretlen: Na, mi az Kolléga! Megsértődött?

II. Ismeretlen: Magának jár a szája, ha nekem olyan primitív függvényem lenne, én nem ugrálnék annyira! Különbösen is hagyjon békén (két gyökre bomlik, és viháncolni kezdenek egymással).

Integrál: Na, ez megvan. Most már csak a másik ismeretlen kell kifejeznem. t! Jöjjön be! Maga fogja helyettesíteni. t. (bejön az egyenletbe, kézenfogva vezet a kis dt-t, aki azonnal játszani kezd a Viktória korabeli d x-lábaival.)

Integrál: Remélem, primitív függvényt hozott magával. t: Természetesen a legprimitívebb. (Rúg egyet, mire I. Ismeretlen kiesik. A nézők közé. Felállítja a primitív függvényt, valahová a két szögletes zárójel közé, mire a dráma és az egyetlen megoldódik.)

Paraméterek kara: (A lánc-lánc, eszterlánc dallamára):

Láttak itt most integrált,
Déikszet és détet
S mert megvárták, láthatták
E bányu darab
végét.

APRÓHIRDETÉSEK

A „Közgazdász” a legismertebb vicclap! Palotától kunyhóig, bérháztól a kollégiumig, korra, nemre való tekintet nélkül senki sem olvassa.

A Világ-gazdaságtan című jegyzet megjelent. Ajánlatos gyorsan beszerezni, mert lesz újabb is.

Becserélném két agyonszurkált pipát egy úrra. Cím: Közgazdász szerkesztősége.

Házinyulak sokszorosítása a legkörnyofontabb módszerrel.

rekkel. Cím: Mezőgazdaság gazdaságtana tanszéke „Földszagos farmer” jellege.

Tételhűző papagájt keresek, melyben sohasem lehet csalódní. „A Matróz az én tanyám” jellegére a szerkesztőségbe.

Ne dobja el DDT-vel megölt poloskát és svábbogaráit, mert az I-es előadó szövegével újból feltámasztjuk őket! Olyanok lesznek, mint újonnan! Cím: „Széngázértékesítő Kft”. Dimitrov tér 8. Alagsor.

Budapest-Róma légiút építéséhez közlekedésszakos egyetemistákat keresünk. „Új koncepció” jellegére a kiadóba.

Első vizsgázó tartós madzagot venne, hogy nadrágját jól felkötthesse. Ajánlatot kérem a „Pipában” leadni.

Bevezetés a Dimitrov téri erkölcsrendezésbe. Tanulmányi kirándulás a gölyabál ideje alatt a kultúrális szervezésében. Részvételi díj a bál belépőben benne foglalhatik.

FELJEGYZÉSEK A TÖRTÉNELEMHEZ

Napoleon Waterloonál vesztett, én Vilmánál. Cserélnünk kellene?!

Caesar aszondi: „A kocka el van vetve!” En: „Vesse el a Lorenz-görbét!” kérdés: mindenki bukik egyszer? Felelet: Nem, nem, nem; nem megyünk mi innen el. Rímtoldalak: amíg a Brutus félre nem nyel.

A magyarok megbarátkoztak néhány néppel az Etelközben. Hja, evés közben jön meg a honvagy!

Az indián őslakókat elűzték a Nagy-Tavak vidékéről. Megjegyzés: jó, hogy vannak még kis tavak. (Például a Balaton.)

Kolumbus nem tudta, hogy nem ő fedezte fel, amit felfedezett. Bátor példája követendő!

Úgy látszik, a történelemben tartós a férfi futóink gyengékedése. Erős embereink (Toldi, Kinizsi, Botond) eredményel viszont az európai ranglista elején találhatóak.

Kleopatra megcsalta a történelmet egy kigyóval.

A kivétel erősíti a protekciót; vagy akinek az ingével baj van, pl. nincs háta, az ne vegye le a zakóját! Idézetek a régmúlt (?) időkre vonatkozóan: „Az emberiség a vadtság korából a barbárság korába lépett...” „Az istenek a görög hit szerint a csaknem 3000 méter magas, hozzáférhetetlen Olümposz csúcsán élnek...” stb., stb.

Paris királyfi nem vette figyelembe a felírást, hogy „Jelkéris nincsen!” A tánc sok áldozatot követelt.

127 ezer éves ürülékre bukkantak Bilipusztán, amelyet valószínűleg X. Y. hagyott hátra. A lelet önmagáért beszél.

Még egyszer Napóleon, aki utóvizsgázott. Könnyű volt neki! Szent Ilonára száműzték.

Kísértetjárás az egyetemen

(a harang tompán elüti a tizenkettőt. Ajtónyikorgás.)

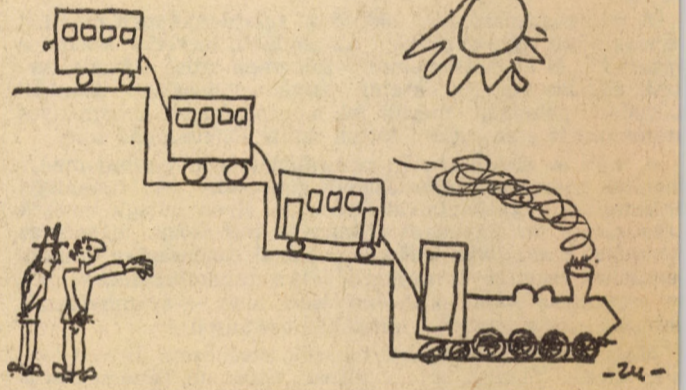
— Hu-huuuuuuuuuu!
— Mi az kérem, itt óra van!
— Csakhogy ez az én óram!
— Bocsnát, kérem, ha önnek itt órája van, mi elmehe-tünk más termet keresni. Erthetetlen, hogy már ilyenkor is foglaltak a termet. Ön kinek tart itt órát ilyen késő este?
— Hallja, ne gúnyolódjék, én kísértet vagyok és éjjel 12-kor minden terem az enyém. Ez az én óram. Ha nem tetszik, nézze meg a terembeosztást. Földszint nyolcas. És maguk kik?
— Mi kérem, nappalisok vagyunk.
— Ezt hogyan értem?
— Szó szerint. Ezek a fiatalok az egyetem nappali tagozatának hallgatói, én vagyok a tanár és most orosz órát tartunk..., azaz tartanánk.
— Ha jól hallottam, nappalit mondott az imént?
— Igen.
— És most ön szerint nappal van?
— Hogyan?... Ja, nem. Ót perccel múlt éjfél. Most kap-tunk termet. Azaz, hogy bizonyára azt is elnézték. Kérem, megyünk máris. További igyite számnoj, termet keresni! Két fiú nézzen szét a másodikon. (Elmennek. Kísértet egyedül mar-rad.)

— Még ilyet! Teremhiány! Állítóltag az új órarendben nekem meg délelőtt kell majd kísertenem. Szép kis muri lesz majd, ha megjelenek a dialektikus materializmus előadás közepén, mint szemléltető eszköz!

TÜSKÉK

— Jó jellemzés egyesekre: életcélja az, hogy szüntelenül mások életútját egyengesse, hátha így az rövidebbé válik...

— Orvos ismerősöm két kategóriába sorolja az embereket: 1. aki újságot ír; 2. aki újságot olvas — azért a szakirodalom tud normális emberekről is

Közlekedési szak

Az asztal két oldala

Tanár és diák. Az asztal két oldalán. És csak nézünk be egy vizsgára: micsonda különbség! Hogy is mondja pol. gazd. komor szakszövege? ... örök, antagonisztikus ellentét van közöttük... Mióta? Amióta a világ világ (a filo. tanszék legújabb kutatásai szerint már nagyon régen.)

Miért? Csak. A tanár ül az asztal egyik oldalán és kérdez. Amit akar. S a szegény diák izzad, szurkol, gondolkodik, s válaszol. Nagy kínok árán. Ha tud. Ha nem? ... Nahát, ezért!

És valóban kibékíthetetlen? Ááá. Volt egy évfolyamtársam. Emlékszem titulusaira, amikor szemináriumvezetőnk nem akart neki félfévkor aláírást adni. Ő nem tudta ilyen szívvel lenni — dohogta...

Aztán mégis megkapta az aláírást. Olyannyira, hogy azóta be is került a tanszékre. És hogy dicséri a főnökét!... Mondja, hogy milyen emberséges, és nagytudású tanszékvezető, és hogy akkor biztos igaza volt... Tempora mutantur: változnak az idők — gondolom, és jövök kifelé a szobájából. A folyosón éppen két diák beszélgetése üti meg fülemet. Az ifjú tanársegéd „kegyetlenségét” szapulják...

És hogyan lehetne ezen az ellentétet segíteni? lááát ...

Mindenesetre sok kérdésben meg lehetne találni a közös nevezőt. (A matematika tanszék szerint mindenben).

Meg lehetne ugyanis munkáját, s közös erőfeszítéssel — hiszen valójában a cél közös! — könnyebben lehetne előrelépni.

Sok, hasznos értelemben vett jóindulattal, emberséggel egymásnak sokkal kellemesebbé lehetne tenni az egyetem ódon falai között eltöltött időt.

De valahogy az asztal két oldala mégis megmarad. És ez a pozitúra fenemód hangulatalakító...

Mi erről a tanár és a diák véleménye? Ezt kérdeztem „egy” tanártól és „egy” diáktól.

„A tanár”: — Hát, szerintem elsősorban a diákokon múlik. Ha ők szorgalmasabbak, fegyelmizzatebbek, intenzívebbek lennének...

„S a diák”; — Hááát... Mindenesetre a tanároknak másképpen kellene csinálni...

— Hogyan?
— Mit tudom én! Én vagyok az oktató?

Hogy is mondta a népszerű professzor? „Az asztal egyik oldalán ül az ezerfejtű sárkány — a diák, s a túlsó oldalán a szegény, egyfejű sárkány — a tanár...”

A KÜLÖNKIADÁST SZERKESZTETTE ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

PONGRÁCZ GYÖRGY

A különkiadás cikkei írták tanárok és diákok:

Dr. Bedő Gyula, dr. Bessenyei Lajos, Borsi György, dr. Chikán Attila, Domány András, Halász Géza, dr. Hagelmayer István, Kádár János, Kékési Katalin, Késedi Ferenc, Kincses György, dr. Kolaček András, Lappath Éva, dr. Marosi Miklós, Pongrácz György, Szathmári Jenő, Tarsai Gyula, Tormai László, dr. Vági Ferenc, Zsemberi Ágnes.

Fotók: Kádár János, Kulcsár József, Móra Gábor.